

ژماره

C4kurd

A Monthly Magazine Publication on
Information Technology
No. (54) 5thYear September 2011

له سهه نديكاي رۆژنامه نووساني كوردستان
ژماره ي متمانهي (115) ي پيڊراوه

سى فۆر كورد

www.c4kurd.com

گۆڤاريكي مانگانه ي نههلييه تاييه ته به بواري تهنه لۆژيكي زانيارييهكان

ژماره (54) سالي پينجهه مهيلول 2011

پيگهاتهي سيدي دياربي لهگه ل گۆڤار

به رنامه باسكراوهكاني نهه ژمارهيه:

- فۆلدهري Antitrial به رنامهيهكي تيديا له لاپه ره 13 باسكراوه.
  - فۆلدهري Connect به رنامهيهكي تيديا له لاپه ره 19 باسكراوه.
  - فۆلدهري PIXresizer به رنامهيهكي تيديا له لاپه ره 20 باسكراوه.
- نهه دياربانه شي تيديا:**
- فۆلدهري (Flash) بريته له 33 ياري فلاشي جۆراو جۆر.
  - فۆلدهري minigames بريته له 16 ياري بچوكي سه رنجراكيش كه له سه ر زۆربه ي كۆمپيوته رهكان كار دهكات.

پيروژ بي ت چواره م ساليادي ده رچوني يه كه م ژماره ي سى فۆر كورد

له م ياده دا پيروژبايي له هه موو
خوينه راني تازيزي گۆڤار ده كه ين
و ده ستي يه كه يه كه ي نو سه راني
خه مخۆرو ماندوونه ناسي
ده گوشين. به هه ول و تواناي
هه مووان سى فۆر كورد بو ه ته
گه نجه نه يه كي زۆر به نرخی بواري
رۆژنامه نو سي كوردي تاييه ت به
ئاي تي به.

خاوه ني ليوتياز:

شيخ فاتح ئيبراھيم

سه رنوسه ر:

هيمن فاتح

مۆبايل: 07504562693
hemn@c4kurd.com

جيگري سه رنوسه ر:

هه رده وان نه قشبه ندي

مۆبايل: 07706449565
harda@c4kurd.com

به رپوه به ري نو سين:

حازم جه مه د جاف

مۆبايل: 07504664288
hazimjaf@c4kurd.com

ده سته ي نو سه ران:

مه مه د نه بو به كر
مه هدي نو مه ربي
مه مه د مي رگه يي
كاروان دي به گه يي
زه كه ريا عه لي

ديزايين:

گروپي سى فۆر كورد

ژماره ي حيسابي بانكي:

هه ولير - بانكي سو ران (5047)

نرخي (2500) ديناره

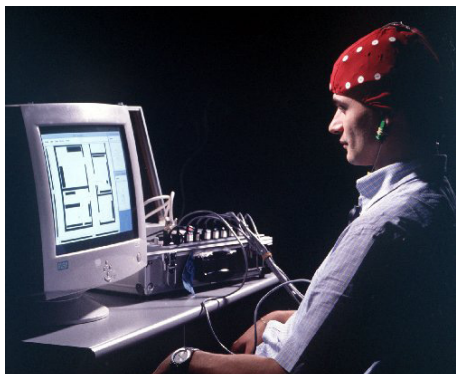
(4000) دانهي لي چاپ دهكريت

له چاپخانه ي (حاجي هاشم) له چاپدراوه

بۆ ناردني بابته و پيشنيار و ره خه كانتان له رنكي ئيمه يلي:

np@c4kurd.com

10 پەيوەستکردنى مىشكى مروڧ بەكۆمپيوتەرەو (BCI)

18 ريڭايەكى ئاسان بۇ گواستەوۋەي ئىنتەرنىت لە كۆمپيوتەرەو بۇ ئايفون

26 شۇرشى كىتبە ئەلىكترونىيەكان

لەر ژمارەيەدا

- 3 لەچوارەم سالیادی سى فور كورددا مالتاوايیەكى كاتیتان
- لى دەكەين
- 4 بەبى ئىنتەرنىت ئىش لەسەر فەيسبوك بگە
- 6 (سیسكو) زمبەلاحى نىتوركىنگ لە جیھاندا
- 9 رۆژوى ئەلیكترونى
- 10 پەيوەستکردنى مىشكى مروڧ بەكۆمپيوتەرەو (BCI)
- 12 10 ريڭا بۇ پاراستنى فەيسبوكەكەت لە ھاكکردن
- 13 چارەسەرکردنى كىشەي ئىشکردنى كاتى بەرنامەكان
- 14 Vlookup بۇ دانانى ھەلسەنگاند بە بەرنامەي ئىكسل
- 15 ئىمپراتورىيەي چين لە ئىنتەرنىت
- 16 ويندۆز 8 ھەشت دابىي و بىخەم بە لە فايرۇس!!
- 17 ھۆكارەكانى بەرزبونەي دەنگى پانكەي لاپتۆپ و
- چارەسەرەكانى
- 17 نرخى ئايفون 4 دەبىت بە 200 دۆلار
- 18 ريڭايەكى ئاسان بۇ گواستەوۋەي ئىنتەرنىت لە
- كۆمپيوتەرەو بۇ ئايفون
- 20 بە ئاسانتىن شىۋە قەبارەي وئەكانت بچوك بەكەرەو
- 21 شارەندەي IP ۋەك ريڭايەك بۇ خۇ پاراستن لە
- ھاكکردنى كۆمپيوتەرەكەت
- 22 سەرەتايەك بۇ فىربونى مايكروسۆفت ئەكسس 2007
- 24 لەھەر چركەيەكدا يەك بەشداربوى ئىنتەرنىت زىاد دەبىت
- 25 بەكۆلەنەكانى لەندەندا بگەرئى
- 26 شۇرشى كىتبە ئەلىكترونىيەكان
- 28 دابەزاندى بەرنامەي فەيسبوك راستەوخۇ لە
- مۆبايلەكەتەو
- 30 بىنچىنەكانى ئەي ئىس پى دۆت نىت ASP.Net
- 32 مالتاوايى نى، بەلكو دابرايىكى كورتە

به بى ئىنتەرنىت ئىش لەسەر فەيسبوك بگە

هېمەن فاتح

رەنگە تا رادەيەك سەردىرەكە نامۆيىت بەۋەى كە

فەيسبوك سايىتىكى (ئىنتەرنىت) ە ئىتر چۇن بە بى ئىنتەرنىت

كارى لەسەر بگەم!!

كارەكە تا رادەيەك ئاسانە و بەھۆى مۇبايلەكەتەۋە دەتوانىت

كارى خۆت لە فەيسبوك بە ئەنجام بگەيەنەت. ئەمانەى

خوارەۋە ئەۋ شتانەيە كە دەتوانىت بىكەيت:

* دەتوانىت لە رىگاي مۇبايلەكەتەۋە بە ناردنى نامەيەكى

ئاسايى ستاتۋەكەت تازە بگەيتەۋە.

* ئەگەر ھەركەسك شتىكت بۇ بنوسىت ئەۋا بە نامەيەك

ئاگادار دەكرىتەۋە.

* دەتوانىت ۋەلامى ئەۋ ھاورپىانەت بدەيتەۋە كە شتتاي

بۇ نوسىۋىت.

* دەتوانىت ھاورپى زىاد بگەيت.

* نرخی ناردنى ھەر نامەيەك تەنھا 25 دىنارە.

* ھەر ژمارەى مۇبايلك دنوسىت (كۆرەك، ئاسيا يان

زىن) ھىچ كىشەيەك نىە.

ئەگەر ھەر كەسكمان بىەۋىت بەھۆى مۇبايلەكەيەۋە

ئىنتەرنىتى كۆرەك يان ئاسيا بەكاربەننىت بۇ سەيركردنىكى

فەيسبوك ئەۋا زىاتر لە 300 دىنارى دەرۋات. بەلام ئەم

رىگايەى كە دەمانەۋىت باسى بگەين تەنھا 25 دىنار دەيىت و

ھەمىشەش لە ھەر شوپىك بىت ئاگادار دەيىت چ ھاورپىيەكت

شتى بۇ نوسىۋىت بى ئەۋەى ھىچ پارەت لى پروات.

ئەمەى خوارەۋە ھەنگاۋەكانى كارەكەيە:

سەرەتا فەيسبوكەكەت دەكەيتەۋە و بەلاى دەستە راست

كلىك لەسەر Account

دەكەيت و Account

Setting ھەلدەبژىرەت،

ۋەكو لە ۋىنەكەدا دىارە:

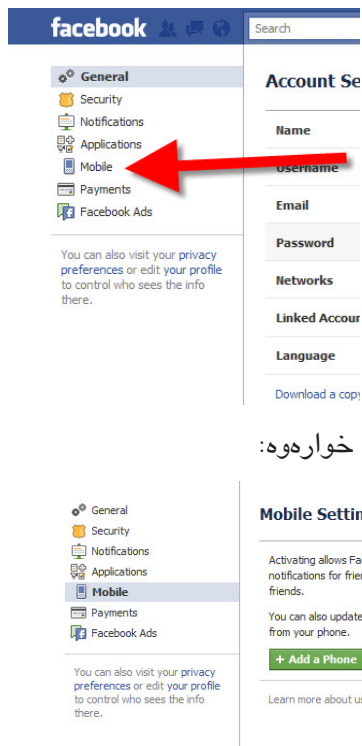
دۋاي كلىك كردن

لەسەرى روكارىكى

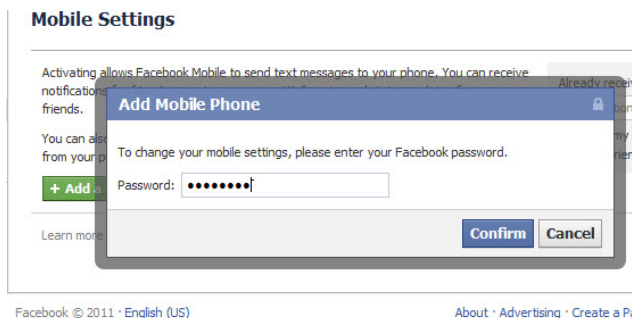
ترت بۇ دەرەكەۋىت كە

دەتوانىت كارەكتى تىدا

بە ئەنجام بگەيەنەت،

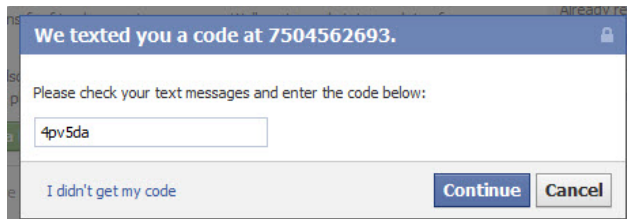

لېرەدا كلىك لەسەر Add a Phone بگەۋ روكارىكت بۇ
دىت داۋات لى دەكات كە پاسۋردى فەيسبوكەكەت بنوسىت
بۇ ئەۋەى بىگومان بىت كە خۆتى، ۋەكو لەم ۋىنەيەدا
دىارە:

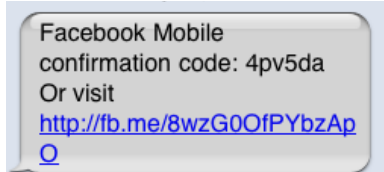

رەنگە تا رادەيەك سەردىرەكە نامۆيىت بەۋەى كە
فەيسبوك سايىتىكى (ئىنتەرنىت) ە ئىتر چۇن بە بى ئىنتەرنىت
كارى لەسەر بگەم!!
كارەكە تا رادەيەك ئاسانە و بەھۆى مۇبايلەكەتەۋە دەتوانىت
كارى خۆت لە فەيسبوك بە ئەنجام بگەيەنەت. ئەمانەى
خوارەۋە ئەۋ شتانەيە كە دەتوانىت بىكەيت:
* دەتوانىت لە رىگاي مۇبايلەكەتەۋە بە ناردنى نامەيەكى
ئاسايى ستاتۋەكەت تازە بگەيتەۋە.
* ئەگەر ھەركەسك شتىكت بۇ بنوسىت ئەۋا بە نامەيەك
ئاگادار دەكرىتەۋە.
* دەتوانىت ۋەلامى ئەۋ ھاورپىانەت بدەيتەۋە كە شتتاي
بۇ نوسىۋىت.
* دەتوانىت ھاورپى زىاد بگەيت.
* نرخی ناردنى ھەر نامەيەك تەنھا 25 دىنارە.
* ھەر ژمارەى مۇبايلك دنوسىت (كۆرەك، ئاسيا يان
زىن) ھىچ كىشەيەك نىە.
ئەگەر ھەر كەسكمان بىەۋىت بەھۆى مۇبايلەكەيەۋە
ئىنتەرنىتى كۆرەك يان ئاسيا بەكاربەننىت بۇ سەيركردنىكى
فەيسبوك ئەۋا زىاتر لە 300 دىنارى دەرۋات. بەلام ئەم
رىگايەى كە دەمانەۋىت باسى بگەين تەنھا 25 دىنار دەيىت و
ھەمىشەش لە ھەر شوپىك بىت ئاگادار دەيىت چ ھاورپىيەكت
شتى بۇ نوسىۋىت بى ئەۋەى ھىچ پارەت لى پروات.
ئەمەى خوارەۋە ھەنگاۋەكانى كارەكەيە:
سەرەتا فەيسبوكەكەت دەكەيتەۋە و بەلاى دەستە راست
كلىك لەسەر Account
دەكەيت و Account
Setting ھەلدەبژىرەت،
ۋەكو لە ۋىنەكەدا دىارە:
دۋاي كلىك كردن
لەسەرى روكارىكى
ترت بۇ دەرەكەۋىت كە
دەتوانىت كارەكتى تىدا
بە ئەنجام بگەيەنەت،

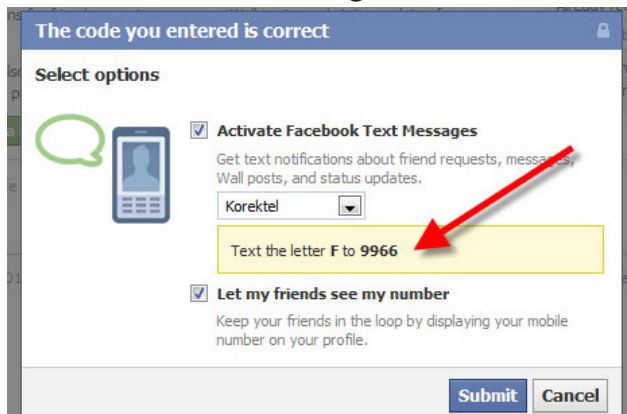

ئەم روکارە داواى کۆدیکت لى دەکات کە لە ھەنگاوى پېشودا و داواى کليک کردن لەسەر Continue نامەيەک بۆ مۆبايلەکەت دیت و کۆدەکەى تێدايە: وەکو چۆم لەم وێنەيەدا ديارە کە نامەيەک ھاتوہ

لە فەيسبوكەوہ: ئەگەر سەير بکەن ھەمان ئەو کۆدەى لە نامەکە بۆمان ھاتوہ بۆکسەکەى سەرەوہ نوسيومانە. داواى ئەو کارە کليک لەسەر Continue بکەو روکارىکى نویت بۆ دەکريئەوہ:

ئەمکارە گرنگە، يەكەمجار پېويستە کليک لەسەر چوارگۆشەکەى سەرەوہ بکەيت، کە نوسراوہ Activate Facebook Text Messages و ئەوکات بەپېتى ئەو چوار چۆوہ کە نوسراوہ دەيیت نامەيەک بۆ ژمارە 9966 بنيريت و پېتى کەپتەلى F بنيرە.

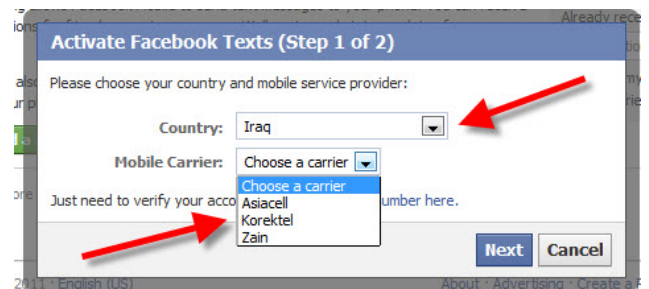
داواى ئەوہ کارەکەت تەواو دەيیت. بۆ ئەوہى ستاتوہکەت يان شتیک لەسەر فەيسبوكەکەت بنوسيت ئەوا تەنھا نامەيەک بۆ 9966 بنيرە و يەكسەر لەسەر فەيسبوكەکەت دەرەچپیت. ئەگەریش ھەرکەسيك وەلامى بۆ نوسيت ئەوا بە نامەيەک ئاگادارت دەکاتەوہو دەتوانيت تۆش ھەر بەنامە وەلامى بۆ بنوسيت. نرخى ھەر نامەيەکيش تەنھا 25 دینارە.

ئەم کارە وات لى دەکات کە پېويست بە ئېنتەرنيت نەيیت و ھەميشە بە نرخىکى زۆر کەم ئاگات لە تازەکاری فەيسبوكەکەت بيیت.

ئەگەر ويست کەسيك زياد بکەيت بۆ نمونە ناوى Ahmad بيیت ئەوا دینوسيت

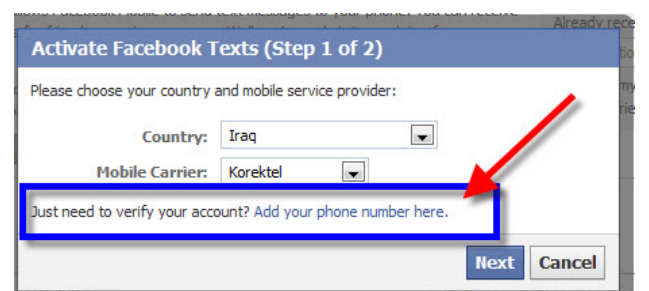
add Ahmad

داواى ئەوہى ھەمان پاسۆردى فەيسبوكەکەت نوسى ئەوکات کليک لەسەر Confirm بکەو روکارىکى تەرت بۆ دەکريئەوہ وەکو ئەو وێنەيەى خوارەوہ:

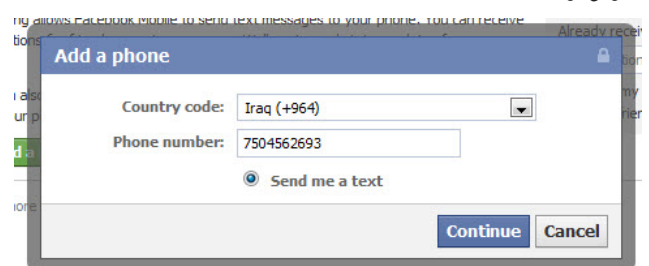

ليرەدا لە بەرامبەر Country عىراق ھەلبژيرەو لە خوارەوہ يەكکە لە سى کۆمپانياکەى مۆبايل ھەلبژيرە و ئيمە لەبەر ئەوہى سيمکارتى کۆرەکمان ھەيە بۆيە کۆرەکمان ھەلبژاردوہ. (بەشداربوانى ئاسيا کيشەيان ھەيە لەم خزمەتەدا)

تايينى: جارئ کليک مەکە و سەيرىکى خوار ئەو بۆکسەى کە جۆرى کۆمپانياکەى تيايە بکەو ئەمە دەييني:

کليک لەسەر Add your Phone number here بکە بۆ ئەوہى ژمارەى مۆبايلەکەت داخل بکەيت، وەکو ئەم وێنەيەى خوارەوہ:

ليرەدا ئاگادار بکە کە ژمارەى مۆبايلەکەمان نوسيوہ سفر ى پيش 7 دیکەمان نەنوسيوہ، واتە ئەگەر کۆرەک بوو ئەوا تەنھا لە 750 دەست پى دەکەيت بى سفر و يان ئەگەر ئاسيا بوو دەنوسيت 770 بەم شيوہيە کە نوسرا کليک لەسەر Continue بکە و روکارىکى تەرت بۆ دەرەکەويیت:

(سیسکو)

زەبەلاحی نیتۆرکینگ لە جیهاندا

نەندازیار حازم حەمەد جاف

میژووی کۆمپانیا:

کۆمپانیاى سیسکۆ لە ساڵی 1984 لە سەردەستی کۆمەڵێک لە زاناو توێژەرەوهی کۆمپیوتەر لە زانکۆی ستانفۆرد لە سان فرانسیسکۆ دامەزراوە دیارترینیان کە خاوەنی بیرۆکە بون (لیۆنارد بۆساک) و هاوسەرەکی (ساندرا لیرنەر) بوون کە ئەو کات لە بەشی کۆمپیوتەری زانکۆ کاریان دەکرد، هەروەها (ریتشارد ترویانۆ)ش بەشداربوو لەگەڵیان لە دامەزراندنی کۆمپانیا.

سەرەتای کاری ئەم دوو هاوسەرە تاقیکردنەوەیەکی بوو بۆ بەستنه‌وه‌ی دوو نیتۆرکی (Local Area Network-LAN) لە دوو بالەخانەى تایبەت لەناو حەرەمى زانکۆ لە ڕێگەى کێڵەوه بۆ هاوبەشی و گواستنه‌وه‌ی زانیاری لەنێوان ئەم دوو نیتۆرکە، بۆ ئەم مەبەستەش پێویستیان بە تەکنەلۆجیایەکی

کۆمپانیاى سیسکۆ سیستەم (Cisco Systems, Inc) کۆمپانیاىەکی ئەمریکی جیهانییە باره‌گای سەرەکی لە شارى (سان خوسیه)یە لە ویلايەتى کالیفۆرنیا، تایبەتمەندە لە بواری بەره‌مه‌ینانی کالاً و ئامیڤى نیتۆرک و پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییەکان و تەکنەلۆژیای گەياندى داتاو دەنگ و رەنگ بۆ گشت کۆمپانیا گەوره و بچوکه‌کانى بواری گەياندن، و پێشکەشکردنی کالاً و ئامیڤى نیتۆرک و ئینتەرنێت بۆ بەکاره‌ینانی کەسى لە مال و شوێنە بچوکه‌کان.

سیسکۆ سیستەم بە گەوره‌ترین کۆمپانیاى بواری نیتۆرک دادەنرێت لە جیهانداو بەپێى راپۆرتى سالانه‌ى خۆى کە لە ویسایى فەرمى کۆمپانیا بڵاوکراوته‌وه (www.cisco.com) فرۆشیاریان لە ساڵى 2010 گەيشتۆته (40) ملیار دۆلار کە لەم بڕەدا (7.6) ملیار دۆلار قازانجى سالانه بووه. ئەم رێژەیه‌ش بەبەراورد لەگەڵ ساڵى 2009 (11%) زیادى کردووه.

ناوى (سیسکۆ - Cisco) دەگەڕێتەوه بۆ ناوى ئەو شارەى کە کۆمپانیاکەى تێدا دامەزراوه کە شارى (سان فرانسیسکۆ) یە، لۆگۆى کۆمپانیاکەش هێمایە بۆ پردى دەروازەى زێڕین کە ناسراوه بە (Golden Gate Bridge) کە بەیەکیک لە گرنگترین هێما دیارەکانى ئەم شارە دادەنرێت.

www.c4kurd.com

کۆمپانیا که گەشتە نزیکە 150 کرداری کرپن له نێوانیاندا کۆمپانیای بەناوبانگی (Linksys) ی پێشەنگی بواری نێتۆرکی بچوک (مالان) بوو که توانی سیسکۆ لەم بوارەدا زۆر بەرهوپیشت ببات له بازاردا، سیسکۆ توانی چەندین تەکنەلۆژیای پڕۆتۆکۆلات و ئامیری نێتۆرک دابەینێ و بەرهەم بەیانی و چەندین ستاندراتی تایبەت به خۆی داناوه جیهانی نێتۆرکی گەیانداوتە ئاستیکی پێشکەوتوو که

LINKSYS®

ئێستا دەبینین، به راستی سیسکۆ لەگەڵ ئەوەی که خۆی قازانجی کردوو بەلام له هەمانکاتدا خەزەتێکی زۆر گەورە بە مەزەنەتی گەیانداوه له رێگە کارە نازەکانی لهبۆاری نێتۆرکدا. ئێستا سیسکۆ به پێشەنگی کۆمپانیای بۆاری نێتۆرک دادەنرێت له جیهاندا و نزیکە (72,935) کارمەند کاری تێدادهکات له بارەگای سەرەکی کۆمپانیای نووسینگەو لقهکانی لەسەرتاسەری جیهاندا.

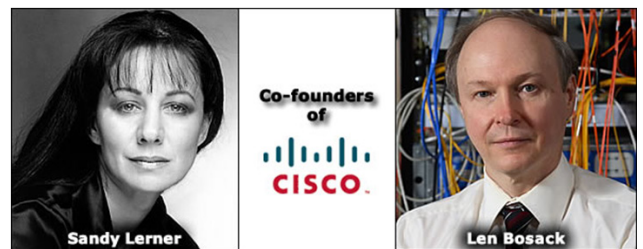
جۆن چامبیرز:

کاتێک باس له سیسکۆ دەکەیت پێویستە باس له جۆن چامبیرزیش بکەیت، چونکه ئەم پیاوه به فاکتەرێکی سەرەکی دادەنرێت بۆ گەیانندی سیسکۆ بەم ئاستە ئێستا.

جۆن چامبیرز (John T. Chambers) سەرۆکی ئەنجومەنی کارگێڕی و سەرۆکی جێبەجێکار (CEO) ی کۆمپانیای سیسکۆیە. جۆن چامبیرز رۆڵێکی سەرەکی هەبوو له بەرهوپیشت بردنی سیسکۆو هەر لهو کاتە ی له کۆمپانیای دەست بەکاربووه له سالێ 1991 توانی بەهای کۆمپانیای له 70

ملیۆن دۆلاروه بەرزبکاتوه بۆ 1.2 ملیار دۆلار کاتێک که

بوو بۆ هەلسۆکەوت کردن لهگەڵ پڕۆتۆکۆلەکانی نێتۆرکەکان، لهکۆتاییدا ئەنجامەکی بەرهەمهێنایی (راوتەری فرە پڕۆتۆکۆل - Multiple-Protocol Router) بوو که پشیتی به سیستمیک بهستبوو که له لایەن (وليام یگر) له سالێ 1981 دیزاین کرابوو لهماوهی کارکردنی له زانکۆی ستانفۆرد که دواتر سیسکۆ له سالێ 1987 ئەم سیستمە ی کرپیهوهو مافی بەرهەمهێنایی بەدەست هێناو بوو به بناغە ی بەرهەمهێنانه ی یهکەم سیستمی بهگەرخستنی کۆمپانیای سیسکۆ که ناسراوه به (Cisco IOS) که تاكو ئێستاش سیسکۆ پشت بهو سیستمە دەبەستێت بۆ بەرهەمهێنایی (راوتەر - Routers) و (سوێچ - Switches) لهکانی. لهگەڵ ئەوەی که سیسکۆ یهکەم کۆمپانیای نهبوو که راوتەری بەرهەمهێنای بهلام له یهکەمەکانی بەرهەمهێنەری راوتەر بوو و خستنه بازاری بهشیوهی بازرگانی بۆ فرۆشتن و بەدەستهێنایی سەرکەوتنی زۆرباش لەم بوارەدا.

• له سالێ 1989 تەنها له سی بەرهەمدا و به 111 فەرمانبەر قازانجی کۆمپانیای گەشتە 27 ملیۆن دۆلار.

• له سالێ 1990 کۆمپانیای سیسکۆ چوو به بۆرسە ی ئەمریکی (ناسداک - NASDAQ) و کۆدی (CSCO) بۆ دیاریکراو قازانجی گەشتە 69 ملیۆن دۆلار به 251 فەرمانبەر، لههەمان سالدا ئیدارە ی کۆمپانیای هەستا به لهسەرکارلادانی ساندرا لیرنەر و له ئەنجامی ئەمەش هاوسەرەکی لیۆنارد بۆساک دەستی لهکارکێشایهوه بۆ پالێشتی خێزانەکی، پاشان هەردوکیان هەستان به دامەزراندنی کۆمەڵە یهکی خێرخوازی بهو قازانجانە ی که له کۆمپانیای دەستیان کەوتبوو، دواتر لهیهکتر جیا بوونهوه.

• له سالێ 1991 کۆمپانیای نووسینگە ی خۆی له ئیکسبریدج له شارێ لەندەن و لههەمان سالدا جۆن چامبیرز په یوهندی به کۆمپانیایوه کرد به پلە ی جیگری سەرۆکی کۆمپانیای.

• له نەوهەکانی سەده ی رابردوو نرخ ی (پشک - سهم) ی کۆمپانیای سیسکۆ له بۆرسە دا نزیکە 14 ئەوهنده بهرزبووه و له سالێ 2000 دوا ی شۆڕشی ئینتەرنێت بوو به یهکێک له کۆمپانیای هەر به هادارەکان و به هاکە ی گەشتە نزیکە 500 ملیار دۆلار.

له سالانی رابردوو سیسکۆ هەستا به کرپنه وه ی کۆمەڵێک

و، سیستمی بەگەرخستنی (NX-OS) یش کە سیسکۆ لە زنجیرە سوپچەکانی (Nexus) تاییەت بە سەنتەری زانیاریەکان (Data Center) بەکاری دەھێنێت.

ھەرھەما ئامرازەکانی ھاریکاری وییکس (WebEx) کە بە باشتەین ئامراز دادەنرێت بۆ پەیوەندی و کۆبوونەوێ دەنگی و ڕەنگیەکان کە زۆر پارو کات دەگەڕێتەوە بۆ کۆمپانیایان. سوڤتوێری (Packet Tracer) یش بەیەکێک لە بەرھەمە گرێگەکانی سیسکۆ دادەنرێت بەتایبەت بۆ ئەو فیروخووانەیی کە دەیانەوێت بڕوانامەکانی سیسکۆ بەدەست بهێنن لە بوارە جیاجیاکانی نێتوورکینگ.

بڕوانامەکانی سیسکۆ:

بڕوانامەکانی سیسکۆ بە گرێگرتین بڕوانامەکانی بۆاری نێتوورکینگ دادەنرێت لە جیھاندا، بڕوانامەکان بۆ (5) ئاست دابەش دەکرێن:

- سەرھتایی (Entry)
- ھاریکار (Associate)
- پیشەوەر (Professional)
- شارەزا (Expert)
- دیزاینەر (Architect)

وہ بۆ ھەشت رێپرۆ دابەش دەکرێن:

- راوتەر و سوپچەکان (Routing & Switching)
- دیزاینی نێتوورک (Design)
- ئاسایشی نێتوورک (Network Security)
- خزمەتگوزاری ئینتەرنێت (Service Provider)
- پرۆسەکانی خزمەتگوزاری ئینتەرنێت (Service Provider Operations)

چارەسەرییەکانی بارکردنی نێتوورک (Storage Net-working)

- چارەسەرییەکانی دەنگ (Voice)
- تۆرەکانی وایەرلێس (Wireless)

ئەکادیمیای سیسکۆ بۆ نێتوورکینگ:

ئەمەیان دەستپێشخەرییەکی گرێگە لەلایەن سیسکۆوە کە لەمیانەییەو کۆمەڵێک پرۆگرامی فیروکردن لە بۆاری نێتوورک پێشکەش دەکات بە بەدەستھێنانی بڕوانامەکانی لە گشت بوارە جیاجیاکانی نێتوورکینگ، تا ئیستا سیسکۆ نزیکەی (10,000) ئەکادیمیای لەسەرتاسەری دنیا بلابووتەوہو لە نزیکەی 165 وڵاتی جیاجیا، و نزیکەی (1) ملیۆن فیروخواری پەیوەندییان بەو ئەکادیمیایەو کردوہ.

جگە لەمە پرۆگرامە فیروکارییەکان سیسکۆ بوہتە پرۆگرامی خوێندنی زۆریک لە زانکۆو پەیمانگاکانی جیھان لە ئاستەکانی بەکالۆریۆس و ماستەردا.

سەرچاوە: ویبسایتی فەرمانی سیسکۆ چەند سەرچاوەیەکی تر لە ئینتەرنێت.

پۆستی سەرۆکی جیپەجیکاری وەرگرت لە ساڵی 1995 و پاشانیش گەیانندی بە بەھای ئیستای کە 40 ملیار دۆلارە، لە ساڵی 2006 پۆستی سەرۆکی ئەنجومەنی کارگێڕی وەرگرت جگە لە پۆستەکەیی خۆی کە سەرۆکی جیپەجیکاریبوو. لەماوەی کارکردنی لە سیسکۆ لە چەندین گۆڤاری ئەمریکی بە باشتەین سەرۆکی جیپەجیکاری دیاری کراد، و سیسکۆش بە یەکێک لە باشتەین کۆمپانیای دیاریکراوە بۆ کارکردن لەگەڵی لە ھەریەکە ئەمریکاو بەریتانیای چین و چەندین وڵاتی تر.

پیش سیسکۆ چامبیرز بۆ ماوەی 8 ساڵ لە تاقیگەکانی وانگ لە (1982 تا 1990) کاری کردوہو پیش ئەمیش (6) ساڵ لە کۆمپانیای (IBM) ی بەناوبانگ (1976 تا 1982).

چامبیرز ھەلگری بڕوانامەیی زانستی بزنس و یاسایە لە زانکۆی فیرجینیای بڕوانامەیی ماستەر لە بەرپۆھەردنی کار لە زانکۆی ئەندیان.

لە گرێگرتین بەرھەم و خزمەتگوزارییەکانی سیسکۆ:

سیسکۆ کۆمەڵە ئامێرێکی جۆراوجۆر بەرھەم دەھێنێت لە بۆاری نێتوورکدا بەشیوہوتوانای جۆراوجۆر بۆ کۆمپانیای گەورەو بچووکەکان، لە گرێگرتین بەرھەمەکانی بەرھەمھێنانی راوتەر (Router) و سوپچ (Switch) - لە بەشیوہوتوانای ھەمەجۆر کە سیسکۆ توانیویتە لەم بوارە سەرکەوتنی زۆر گەورە بەدەستبھێنێت. جگە لەمانە ئامێرەکانی فایەرۆۆ (Firewall) بۆ پاراستنی نێتوورک و ئامێرەکانی بی تەل و سیستەمەکانی سەنتەری زانیاریەکان (Data Center). جگە لەمانە سیسکۆ سیستەمەکانی پەیوەندییەکانی دەنگ و ڕەنگ، و ریکخستنی کۆبوونەوہکان و خزمەتگوزاری بەشداریبووان (Customer Care) و ئەپلیکەیشنەکانی ئامێرەکانی مۆبایل بەرھەم دەھێنێت.

ھەرھەما سیسکۆ بەرھەمەکانی نێتوورکی مالاڵەیی ھەییە کە خۆیان لە ئامێرەکانی (Linksys) دەمیننەوہو یەکێکی تر لە بەرھەمەکانی سیسکۆ (Cisco umi) - لە بۆ پەیوەندییە دەنگ و ڕەنگیەکان، جگە لە کامیرای گیرفانی (Flip) کە لەلایەن سیسکۆوە بەرھەم دەھێنرێت. بۆ زانیاری زیاتر دەربارەیی ئەو بەرھەمەکانی سیسکۆ دەتوانیت سەردانی ویبسایتی فەرمانی سیسکۆ بکەیت (www.cisco.com).

سەرھەرای ئەو بەرھەمەکانی کە لەسەرھوہ باسمان کرد سیسکۆ کۆمەڵێک بەرھەمی سوڤتوێری ھەییە دیارترینیان سیستمی بەگەرخستنی (Internet Network Operating System (IOS)) کە سیسکۆ لە زۆربەیی ئامێرەکانی نێتوورکی خۆی بەکاریدەھێنێت لە راوتەرەکان و سوپچەکان

رۆژی ئەلیکترۆنی

■ دياردهی رۆژی ئەلیکترۆنی، دياردهیهکی نوێیه له نێو بهکارهێنهرانی ئینتەرنێت سەری هەڵداوه، دواى ئەوهی بهکارهێنانی ئینتەرنێت و نامێره ئەلیکترۆنیهکان وهکو سیپەر بهرۆکی بهکارهێنهرانی گرتوووه بهردهوام بهدوايانهوهیه، ئەم دياردهیه ده‌بیته هاریکاریکی باش بۆ دوورکەوتنه‌وه له بهکارهێنانی ئینتەرنێت و نامێره ئەلیکترۆنیهکان ئەگەر به‌شیوهیهکی کاتی و بۆماوهیهکی دیاریکراویش بێت.

به‌کارهێنانی بێ ئەندازەى ئینتەرنێت به‌تایبه‌تى وێب‌سایته کۆمه‌لایه‌تییه‌کان بووه‌ته مۆته‌که‌و به‌کارهێنهرانی توشی جۆریک له ئالوده‌بوون کردووه، خه‌ریکه ئه‌وانه کات به‌شیان ناکات و زۆریک له‌کاره گرنگه‌کانی ژيانیان په‌راویز خستوووه و ئەو کاته زۆریه‌ی خۆیان به‌هه‌ده‌ر ده‌ده‌ن بێ ئەوهی سوودیکی ئەوتۆ له‌ وێب‌ساتانه‌ بیه‌ین که شایه‌نی ئەو هه‌موو کات به‌فیرۆدانه‌بێت. جگه له‌مانه‌ خودانه به‌کارهێنانی له‌راده‌به‌ده‌ری مۆبایل و یارییه ئەلیکترۆنیه‌کان و چانکردن.. که ئه‌مانه هه‌موویان له جیاتی سوود گه‌ياندن به به‌کارهێنهران خه‌ریکه بیه‌ته خۆره‌ی کات و ژيانیان، بێگومان ئه‌مانه‌ش له خراپ تێگه‌یشتنه له‌به‌کارهێنانی ئەم ته‌کنه‌لۆژیا تازانه‌ی که ئامانج له‌ زۆریه‌یان خزمه‌تکردنه به‌ مرۆف نه‌که به‌ پێچه‌وانه‌وه.

هه‌ر له‌م روانگه‌وه رۆژنامه‌نووسی ئەلمانی کریستۆف کوخ له‌ به‌رلین هه‌ولده‌دات که (به‌رۆژوو) بێت به‌ شیوه‌یه‌کی ئەلیکترۆنی به‌واتای وازه‌یانی له‌به‌کارهێنانی ئینتەرنێت و مۆبایل و نامێره

ئەلیکترۆنیه‌کان

بۆ ماوه‌ی مانگیک، له‌گه‌ڵ

ئەوه‌ی که ئەو پشتگیری له‌ به‌کارهێنانی گشت ته‌کنه‌لۆژیایانی سەردەم ده‌کات، هه‌روه‌کو به‌ قسه‌ی خۆی ئەو رۆژانه‌ فه‌یسبوک و تویتەر و به‌کارده‌هێنیت، به‌لام دواى ئەوه‌ی خزمه‌تگوزاری ئینتەرنێت له‌ ماله‌که‌ی وه‌ستا (بپاری دا که ئەم بیرۆکه‌یه تاقی‌کاته‌وه، له‌سه‌راتادا هه‌ستی به‌ بێزارییه‌کی زۆر ده‌کرد هه‌روه‌ک چۆن ئالوده‌بوونی مادده هۆشبه‌ره‌کان هه‌ستی پێده‌که‌ن له‌کاتی لێپرانی مادده‌کان. له‌ دوو رۆژی یه‌که‌مه‌دا هه‌ستی به‌ سه‌رئێشه‌ و بێزاری و توپه‌بوونی به‌رده‌وام ده‌کرد، چونکه ئینتەرنێت ببوه به‌شیکی سه‌ره‌کی ژيانى رۆژانه‌ی وه‌کو کردنه‌وه‌ی ئیمه‌یله‌کانی و گه‌رانی له‌ گوگل) وه‌ک کوخ خۆی ده‌یگێڕیته‌وه.

سه‌رژمێرییه‌کان ئەوه‌ ده‌رده‌خه‌ن که نیه‌ی ئەلمانیه‌کان ئیمه‌یله‌کانی کاری رۆژانه‌یان له‌ ماله‌وه‌ ده‌خویننه‌وه، چونکه له‌به‌ر زۆری ئیمه‌یله‌کان فریای ئەوه‌ ناکه‌ون له‌کاتی کاردا هه‌موویان بخویننه‌وه‌ بۆیه زۆرجار ناچار ده‌بن تا کاتی خه‌وتن هه‌ر خه‌ریکی خویندنه‌وه‌ و وه‌لامانه‌وه‌ی ئیمه‌یله‌کانیان بن. بۆیه کوخ بپاری دا که ئەم جۆره شیوازه‌ ژيانیه‌ی بگۆڕیت و به‌لای که‌مه‌وه هه‌موو هه‌فته‌یه‌ک رۆژانی شه‌مه‌ هه‌یچ جۆره ئامێریکی ئەلیکترۆنی و ئینتەرنێت به‌کارنه‌هێنیت.

خانەى سىروان

بۆ فرۆشتنى هه‌موو جۆره چاپه‌مه‌نيه‌ک
[رۆژنامه - کۆفار - کتێب - بڵاوکراوه]

زۆریه‌ی ژماره‌ کۆنه‌کانی
کۆفارێ سى نۆر کورد
له‌ خانەى سىروان ده‌ست ده‌که‌وێت

ناوێشان، هه‌ولێر - ته‌بىشت چاپخانه‌ى مه‌جکۆ
مۆبایل، 07504672963

پەيوەستکردنى مېشكى مرؤف بەكۆمپيوته رەو (BCI)

ھەردەموان نەقشەبەندى - ھامۇستاي زانكۆ

ئاراوۋە بەيىستنى خۇشحال دەيىن، لەكاتىدا ھەندىك ھەن تەنھا بە بىرکردنەو ھەم وەرچەرخانە غەمباردەن چۈنكە تەنھا بەيىستنى ئەوۋى كە كۆمپيوته مېشكىمان دەخوئىتەوۋە و لە فەرمان تېدەگات ماناى واىە دەكەوئە ژىر چاودىرپىيەكى شاراوۋە، بەلام لەلايەنى تەندروستىيەوۋە ئەو كەسانەى كە توشى نەخۇشپىيەك و كەموكورتىيەك بوون ئەم بابەتە وەك خەونىكى گەورە مەزىندە دەكەن. لېرەدا تىشك دەخەينە سەر مەزىنترىن تەكنەلۇژيا كە پەنگە مرؤفايەتى تاوۋەكو ئىستا بەخۇيەوۋە نەيىنپىيەت كە ئەويش بىرۋەكى پەيوەستکردنى مېشكى مرؤفە بە كۆمپيوته رەوۋە كە پىي دەوترىت (Brain Computer Interface) كە كورتكراوۋەكى برىتييە لە BCI. ھۆكارى تواناى گۇرپنى بىرۋەكى پەيوەستکردنى مېشكى مرؤف بە كۆمپيوته رەوۋە لە خەيالى زانستىيەوۋە بۇ راستەقىنە ئەوۋە كەمېشك نىشانەى كارەبايى بەكاردەھىيەت بۇ گواستەوۋەى زانبارى و پىنمايەكان لە مېشكەوۋە بۇ لەش لەپىگەى تۇرپىكى دەمارەوۋە، كاتىك مرؤف ھەلدەستىت بە بىرکردنەوۋە ياخود

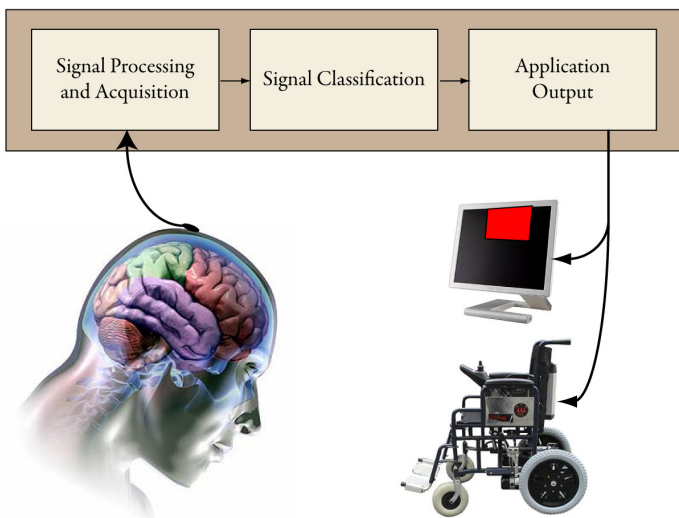
جولە يان ھەستکردن يان بىرھاتنەوۋە ئەوا لەوئىدا نىشانەى سىگنالى كارەبايى ھەن كە بە مېشكىدا تىپەردەن و خىرايى گواستەوۋەى نىشانەى كارەبايىش لەخانەكانى دەماردا بە 250مىل لەيەك كاترۇمىردا دەخەملىنرىت، نىشانەى كارەبايىش بەھۇى جىاواى قۇلتىيەى كارەبايىوۋە دەيىت كە لە خانەكانى دەماردا بەرھەمدىت،

يەككە لەو تەكنەلۇژيا نوپپانەى لە ئىستادا بووۋەتە وئىردى سەر زمانى زانبايان و پىپۇرانى ئاى تى برىتييە لە تەكنەلۇژياى (براين كۆمپيوته) كە ئەم تەكنەلۇژيايەش برىتييە لە پەيوەست كەردنى مېشكى مرؤف بەكۆمپيوته رەوۋە، ھەر بۇ ئەم مەبەسەش بەپىويستىمزانى لەپىگەى ئەم بابەتەوۋە تىشكىك بىخەمە سەر خالە گرنگەكانى ئەم تەكنەلۇژيايە. لەگەل پەرسەندەن و بەرەويپىشچوونى ئامىرى كۆمپيوتهر و زياتر تىگەيشتىنى لە مېشكى مرؤف زياتر نىزىك دەيىنەوۋە لە گۇرپنى خەيالى زانستى بۇ راستى، خەيالى ئەوۋە بىكە كاتىك نىشانە و پىنمايە كۆمپيوتهر دەنيرىت بۇ مېشكى كەسكە ياخود ھەلدەستى بە ئىشپىكرەدى كۆمپيوتهر و چاپكرەدى ئەوۋە دەتەوئەت و گەپان لەناو وئىسايتەكانى ئىنتەرنىتدا تەنھا پىويستى بە بىرکردنەوۋەيەك ھەيە، كۆمپيوتهرىش لاي خۇيەوۋە ھەلدەستى بەخوئىندەوۋەى بىرۋەكەكانت و بى دوودلى بۇت جىيەجى دەكات. بەدلىنبايىوۋە ئەمە خەونىكە كە لە ھزرى زۇربەماندايەو ھەر پىشپەوييەكىش لەوبوارەدا بىتە

www.c4kurd.com

که بالهکەى بچولینیت ئەو کاتەش ئامپىرى لەرینه‌وهى موگناتىسییەکە وینەى میڤشک دەگریت و ئەو بەشە لەمیڤشک دەردەمخات کە نیشانە داواکراوەکانى بۆ جۆلاندنى بالە جۆلاوەکە لیۆدەرچوووە ئەم بەشەش لەهەموویان گونجاوترە بۆ جیگرکردنى ئەلیکترۆدەکە.

لەگرتن بەجیهێنانە سەرسوڤهێنەرەکانى تەکنەلۆژیای (BCI) بەرهەمهێنانى ئامپەرەکە کە دەتوانریت کۆنترۆلى بەسەردا بکەیت بەهۆى کردارى ئەو بێرکردنەوهى کە لە میڤشکدا ڤۆدەدات، ڤەنگە هەندىک لەم بەجیهێنانە نامۆین هەروەکو هەستان بەکرده‌وهیه‌کى یارىی قیدیۆى بە بێرکردنەوه هەروەها یاخود هەلبستین بە گۆڤى کەناله‌کانى تەلەفزیۆن بە بەکارهێنانى بێرکردنەوه. بەجیهێنانى گرتن لەمەش کە ئەم تەکنەلۆژیایە لەتوانایدا دەستەبەرى بکات بۆ کەسێکى کەمەندام ئەوهیه کە بەجۆلاندنى بالە ئەلیکترۆنییەکە یارمەتى دەدات بۆ جیه‌جیگرکردنى چەندکارێک یاخود کارپێکردنى کۆمپیوتەر ئەویش تەنها بەبێرکردنەوه لەو شتەى کە دەیه‌وێت بیکات. سەرەرای ئەو هەنگاوە گەورەى زاناکان ڤرپویانە لە ئاست تیگە‌یشتنى ڤەرنسیپى بنچینه‌یى لە ڤه‌یه‌وستکردنى میڤشکى مۆڤ بە کۆمپیوتەرەوه بەلام لەگەڵ ئەو‌هشدا کارەکە بەشیۆیه‌کى ورد ناچیت بە ڤۆه بە ڤی ڤیشینیه گریمانیه‌کان ئەمەش دەگەریتەوه بۆ کۆمه‌لیک ھۆکار بۆ نمونە: میڤشک زۆر ئالۆزە بەجۆرێک کە هەموو کردار و بێرکردنەوه‌کانمان ڤریتین لە نیشانەى کارەبابى کەمیڤشک بەره‌میان دەهێنیت، بەلام بوونى سەدملیار خانەى دەمار لەمیڤشکى مۆڤدا هەموو خانەیه‌کیش نیشانەى کارەبابى وەردەگریت و دەنیریت لە ڤی تۆڤیکى ئالۆزى گەياندنەوه ئەمە سەرەرای ئەو کردارە کیمیاویانەى کە ڤه‌یه‌وستن بە کردارى بێرکردنەوه و بەبیرداهاتن و هەست و سۆز هەموو ئەمانەش وایانکردووە کردارى میڤشک زۆر ئالۆزیت. هەروەها یه‌کیکى دیکەش لە کیشەکان ئەوهیه

هەروەکو زانراوە نیشانە کارەبابیه‌کان لە ڤی تۆڤى دەمارەوه دەگوازیڤنەوه بەلام زاناکان توانیویانە هەندىک لەنیشانە کارەبابیه دەکرده‌وه‌کان بخەنە بەردەست. هەر ئەم نیشانەش کە لە ڤی کۆنترۆلکردنى ئامپىرى کۆمپیوتەرەوه بەکارده‌ڤرین هەروەها زاناکان ڤیریان لە ڤیگەى دیکە کردۆتەوه ئەویش ئەوهیه کە هەولیانداوە چەند نیشانەیه‌ک بخەنە میڤشکەوه کە لەو نیشانە دەچن کە دەمارەکانى ڤینین بۆ میڤشک دەیانگۆڤنەوه بۆ درک ڤیکردنى وینەکان بەمچۆرە زاناکان ڤیشینى ئەوه دەکەن کە کامپرا بۆ ڤینى شتەکان بەکارڤیت و لەجیاتى ئەو‌هش کە لەسەر فلیم یان میمۆرى سەیف بکړن ئەوا ئەو کامپره‌یه توانای بەره‌مهێنانى نیشانەى کارەبابى هەیه هەروەک ئەوهى کە لە ڤیشاله‌کانى ڤینى مۆڤدا بەره‌مدیت و ئەم نیشانەیه‌ش راستەوخۆ دەگوازیڤنەوه بۆ میڤشک و بەمەش یارمەتى مۆڤ دەدات لە ڤینیدا بۆ ئەوهى چاوى بەکاربه‌ییت.

گەورەترین ڤۆه ڤۆبۆنەوه‌کان لەمبوارەدا ڤرۆسەى دۆڤینه‌وهى ڤیگەیه‌کە بۆ ڤه‌یه‌وندیکردن لەنێوان بەشەکانى کۆمپیوتەر و میڤشکدا، سادەترین و ئاسانترین ئامرازیش کە ڤیرى لییکریتەوه بەکارهێنانى "Electrode" کە ئەویش ڤریتیه‌یه‌ کە رەسته‌یه‌کى ئەلیکترۆنى و کۆرتکراوەکى ڤریتیه‌یه‌ (EEG) ئەم ئەلیکترۆتە لەتوانایدا نیشانەکانى میڤشک بخوینیتەوه، زاناکان لە ڤیرى ئەوه‌دان ئەم ئەلیکترۆدە راستەوخۆ ڤه‌یه‌وست بکەن بەمیڤشکەوه ئەمەش لە ڤیگەى ڤرۆسەیه‌کى نەشتەرگەرى ئالۆزەوه کە تیايدا راستەوخۆ ئەلیکترۆدەکە دەخړیتە خواری میڤشکەوه و لەوێ دادەنریت. بەدلناییه‌وه ئەم ڤیگەیه‌ چەندان کیشەى هەیه گرتنیرنیا چینیک لە ڤیشالى خوینیه‌یه‌ لەسەر لەسەر ئەلیکترۆدەکە کە وایلێدەکات نەگەیه‌نە ڤریت و دواى ماوه‌یه‌ک لە تیپه‌ڤبۆونى کات فرمانەکانى لەدەست دات سەرەرای بابەتى وردى ئەلیکترۆد سەبارەت بە میڤشک ئەوا ڤیرۆکەى کارەکەى تابه‌تە بە ڤۆانەى ئەو گۆڤانکارىیانەى کە لەجیاوازی ڤەستانەوه ڤۆدەدات لەنێوان خانە دەماریه‌کاندا ئەم گۆڤانکارىیانەش ڤریتین لە نیشانەى کارەبابى کە گەورە دەکړن و هەروەها وەردەگړین و تیانده‌گەین بەهۆى ڤرۆگرام و بەرنامەکانى کۆمپیوتەرەوه. هەروەها ڤیگەیه‌کى دیکەش هەیه بۆ ڤۆانەى چالاکى میڤشک ئەویش لە ڤیگەى بەکارهێنانى لەرینه‌وهى موگناتىسییە، لەرینه‌وهى موگناتىسییش بەکارهاتووە بۆ بەدەستهێنانى وینەیه‌کى ڤون و وردى میڤشک و ڤشت بەم تەکنیکەش دەبەسترت بۆ دیاریکردنى باشتترین شوین بۆ جیگرکردنى ئەلیکترۆت لە دەماخدا بە ئامانجى بەدەستهێنانى کاربەرى ڤیۆیست بەو مایه‌ى ئەگەر بمانەوێت کەسێک کۆنترۆلى بالیکى ئەلیکترۆنى بکات ئەوا دەبیت کەسکە بەدیتە بەر ئامپىرى لەرینه‌وهى موگناتىسى و داواى لیڤه‌کړیت

له كۆتایشدا ماوهتهوه بلیم تهكنه لۆژیایه ی په یوه سترکردنی میشکی مرقف به کۆمپیوته رهوه تاوهکو ئیستا به شیوهیه کی سه رکه وتوانه پراکتیزه نه کراوه به لام له گهل نه وه شدا پسپورانی نه مېواره به ردهوام له هه ولدان و کۆششی به ردهوامدان تاوهکو به سه ر هه موو نه و کۆسپ و ته گه رانه دا زالبن که دیته به ردهمیان، هه ر بۆیه زانیانی نه مېواره پیشبینی نه وه دهکن له ئایندهیه کی نزیکا نه م تهکنه لۆژیایه به شیوهیه کی کرداری پراکتیزه بکریت و بیته به رهه م.

که نیشانه کاره بایه کان لاوزن گۆرانکاریش له جیاوازی په ستاندا زۆر بچوکه به جۆریک وایکردوه چاودیتری نه و نیشانه کاره بایانه ی به هۆی میشکه وه دهردهچن پیوستی به ئامیژیکی زۆر هه سته وه هه یه هاوکات کیشیه کی دیکه ی نه م تهکنه لۆژیایه نه وه یه که نه و ئامیرانه ی له کرداری په یوه سترکردنی نیوان کۆمپیوته ر و میشکی مرقفا به کاردین له زۆرکاتدا ئامیری وه هان که گواسته وه یان له شوینیکه وه بۆ شوینیکی دیکه ئاسان نییه، چونکه پیوستی به به کاره یانی کۆمپیوته ر و وایه ری گه یاندنی ئاست به رزه.

10 رێگا بۆ پاراستنی فەیسبۆکەکەت لە هاککردن

Kurdish.dude@gmail.com

فەلاح نەحمەد عەلی

۸- هه ندی گروپ که لایکی له سه ر دهکە ی یه کسه ر دهتبا بۆ سه ر لاپه رهیه کی ته زویری وهکو فەیسبۆک واته داوای ناو و پاسۆرد دهکات که داخلی دهکە ی یه کسه ر دهچۆ بۆ نه و. باشتر وایه کاتیکی لایک بکە ی که بچیته سه ر سائیتی فه رمی نه و که سه له وێ فەیسبۆکە که ی وەرگری. بۆنمونه وهکو سائیتی سه رۆکایه تی هه ریم.

۹- نه گه ر سائیتی فەیسبۆک به م شیوه یه نه بو ئاگه داربه ناو و پاسۆرد داخه له مکه. facebook.com. له داوای دۆت کۆمه که وه نه گه ر شتی زیاده هه بوو نه وه فەیسبۆک نیه، لاپه ره ی ته زویره.

۱۰- له هه مو ی گرنگتر نه وه یه ژماره ی ته له فۆن دابنۆ بۆ سکویرتی به لام به داخه وه به شداربوانی ئاسیا ناتوان، نه ویش په یوه ندی به ئاسیا وه هیه.

له به شی Account دهتوانیت ژماره ی مۆبایله که ت زیاد بکەیت.

۱- به هیچ شیوه یه که ناو و پاسۆرد دهکە ت سه یف مه که له براوسه ری کۆمپیوته ره که ت. له م کاته دا ده بی هه موو جاریک که چویته سه ر ئینتەرنیٹ هه موو جاریک ناو پاسۆردی بنوسیت، له م کاته دا نه گه ر کۆمپیوته ره که تیش هاک بکری نه و ناتوانی فەیسبۆکە که ت هاک بکات.

۲- ئیمه یلی فەیسبۆکە که ت بشاره وه له نه کاوتنی فەیسبۆکە که ت. له به شی زانیاریه کان. هه ندی جار هاکه ره کان شت ده نیرن بۆ ئیمه یله که ت.

۳- به ردهوام پاسۆرد بگۆره هه ر چه ند ماوه یه که جاریک. به هیچ شیوه یه که به سته ره (لینک) له که س وهرمه گره. واته به هیچ شیوه یه که شت له که س وهرمه گره بلیت نه مه په سمه یان نه م سائیت به که ره وه به لینک.

۴- با پاسۆرد دهکە ت ژماره ی پیت تیکه ل بیته سپه سی تیا بی. هه ول بده پۆزی له دایکبون، ژماره ی مۆبایل، ژماره ی مال، ناوی منال نه بیته، چونکه نه وانه ئاسان نه دۆزی نه وه.

۵- با پاسۆردی ئیمه یله که ت و پاسۆردی فەیسبۆکە که ت یه کیکی نه بی.

۶- نه و که سه ی نه تناسی مه یه هاوپی خۆت. نه گه ر قبولیشته کرد دیلیتی بکه، نه وه ش رێگایه که له که سی خراپ دهور بکه ویته وه.

۷- نه گه ر گومانت هه یه هاکراویت کۆمپیوته ره که ت فۆرمات بکه.

www.c4kurd.com

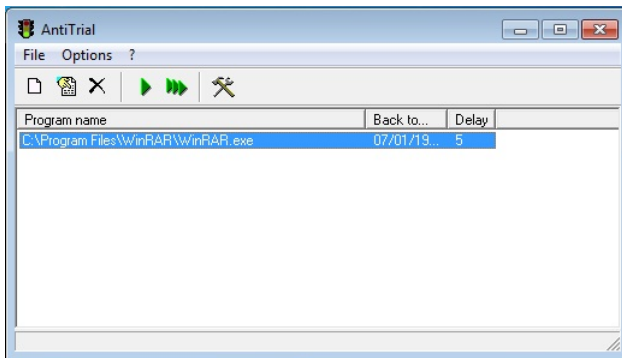

چارەسەرکردنی کێشه‌ی ئیشکردنی کاتی بەرنامەکان

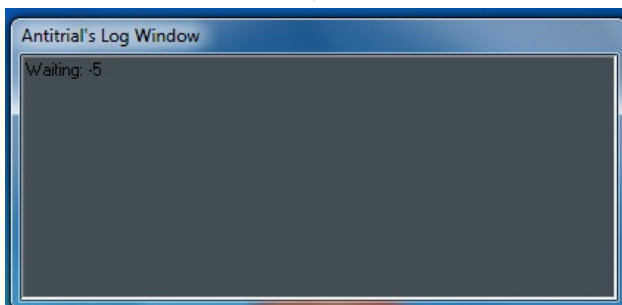

zakaria4it@yahoo.com

زمکەریا علی محمود - مامۆستای پەیمانگای کۆمپیوتەری هەولێر

سەوزەکە کە بەمانای دەست بەکاربوون دەکات بۆ نەهێشتنی کاتی بەسەر چوونەکە وەک لەم وێنەیە پیشان دراوە:

پاشان کەمێک چاوەڕێ دەکەین و کارەکە تەواو دەبێت و Trial ی پرۆگرامەکە نامینێت.

تێبینی: بەرنامەکە لەناو سیدی تایبەت بەگۆنار لەناو فۆلدەری (Antitrial) هەیە.

■ بێگومان زۆریەک لە پرۆگرام هەن کە بۆ ماوەیەکی دیاریکراو کار دەکەن بۆنموونە لەکاتی داوەزاندنی پێت دەلیت ئەم پرۆگرامە Trial-ە و بۆماوەی 15 رۆژ یان 30 رۆژ یان دوو مانگ کار دەکات، ئەمەش خۆی لە خۆی دا کێشه بۆ بەکارهێنەر دروست دەکات چونکە زۆرجار ئیش لەسەر پرۆگرامەکە دەکەین و لەناکاو پرۆگرامەکە لەکار دەهەستێت و ئاگادارمان دەکاتەوە کە دەبێت پرۆگرامەکە بکڕیت یان پاسوێردەکە ی وەرگیریت. ئەم کێشه‌یە تەنیا بۆ پرۆگرامەکان نیە بەلکو بگرە بۆ زۆربەی یاریەکانی فریە کە لە ئینتەرنێت وەری دەگیریت و کێشه‌ت بۆ پەیدا دەکات، بۆ ئەم مەبەستە باسکردنی پرۆگرامی Anti trial پیویستی هەموو بەکارهێنەریکی کۆمپیوتەرە. ئەم پرۆگرامە هەلدەستێت بە نەهێشتنی کاتی بەسەر چوونی پرۆگرامەکان و یاریەکان و ... هەند، کە بەشیوەی Trial ن. و یەکیەک لە تایبەتمەندیەکانی ئەم پرۆگرامە ئەوەیە کە قەبارەی زۆر بچووکە ناگاتە 600KB و پێگا دەگیرێت لەوەی کە پرۆگرامەکان کاتیان بەسەر نەچێت و بۆماوەیەکی دوورو درێژ بەکاری بهێنیت کە نە 15 یان 30 رۆژ بەلکو بگرە سەدان رۆژ دەتوانیت بەکاری بهێنیت، بۆ زانیاریشتان پرۆگرامەکە لەگەڵ ویندۆز XP و Vista و 7 کار دەکات.

وێنەیەکی ئەو بەریش پروکاری پرۆگرامەکەیە. پاش ئەوەی کلیک دەکەین لەسەر Add واتە پەرە سپیەکە داوای ناوی ئەو پرۆگرامەمان لێ دەکات کە trial و پاشان دیتە ناو پرۆگرامەکە پاشان کلیک دەکەین لەسەر ئایکۆنە

10 ویبسایتی گرنگی کوردی تایبەت بە هەوالەکانی کوردستان و جیهان

www.lvlinpress.com	لەفین پریس	6
www.pukmedia.com	پی یوکی میدیا	7
www.peyamner.com	پەيامنەر	8
www.sbeiyy.com	سبەیی	9
www.rudaw.net	روداو	10

www.xendan.org	خەندان	1
www.hawlati.co	هاولاتی	2
www.awene.com	ئاوینە	3
www.kurdiu.org	کوردیو	4
www.radionawa.com	رادییۆ نەوا	5

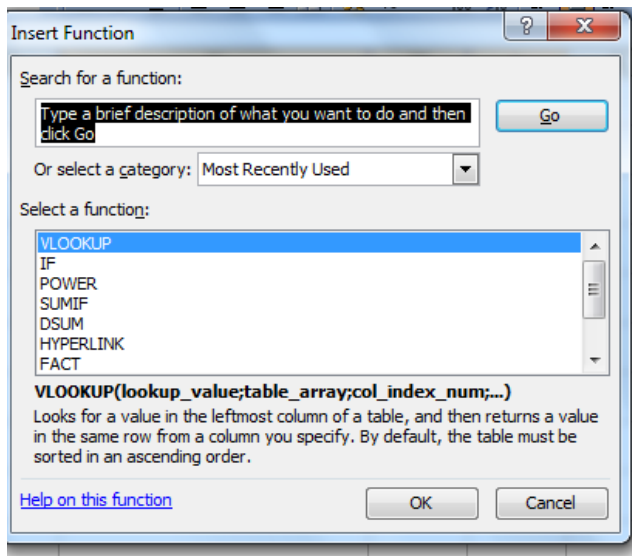

Vlookup

بۆ دانانی هه‌سه‌نگاند به به‌رنامه‌ی ئیکسل

mohamad11@gmail.com

محەممەد ئەبوبەکر تۆفیق

■ کۆدی vlookup له به‌رنامه‌ی ئیکسل به‌کار ده‌هێنرێت بۆ دۆزینه‌وه‌ی ئه‌نجامی هه‌سه‌نگاندن، بۆ نمونه ئه‌گەر تۆ نمره‌ی قوتابیانته‌ هه‌بێت به‌توێت له خوار 50 بنوسیت که‌وتوه‌ له 50 بۆ 59 بنوسیت په‌سه‌ند و هه‌روه‌ها. ئه‌وا ئه‌م کۆده به شیوه‌یه‌کی زۆر ئاسان کاره‌که‌ت بۆ به ئه‌نجام ده‌گه‌یه‌نێت به‌م شیوه‌ی خواره‌وه:

سه‌ره‌تا خسته‌یه‌ک دروست ده‌که‌ین به به‌رنامه‌ی ئیکسل به‌م شیوه

H	G	F	E	D	C	B	A	
هه‌سه‌نگاندن	کوتای	کوتای سال	تیکرا	تیکرای یووهم	نیوه‌ی سال	تیکرای په‌که‌م	ناو	1
	70	69	71	89	44	79	نارا	2
	28	22	34	33	30	40	لارا	3
	55	50	60	70	60	50	تری	4
	94	98	90	90	81	99	ناریا	5

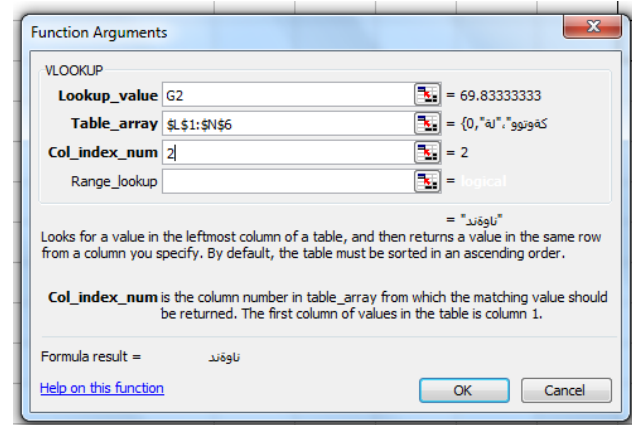
لێره‌دا کلیک ده‌که‌ین له‌سه‌ر vlookup بۆکسیکی ترمان پیشان دهدات به‌م شیوه‌یه

1. له خانه‌ی value lookup کلیک له‌و خانه‌یه ده‌که‌ین که نمره‌ی کوتا واته ئه‌نجامی کۆتا ده‌که‌ین.
2. له خانه‌ی Table_array خسته‌ی هه‌سه‌نگاندن دیاری ده‌که‌ین و کلیک له F4 ده‌که‌ین
3. له خانه‌ی Col_index_num ژماره‌ی دوو ده‌نوسین

ئهو خسته‌ی سه‌ره‌وه نمره‌ی قوتابیه‌کانه به ژماره. پاشان خسته‌یه‌کی تر دروست ده‌که‌ین به‌م شیوه‌یه

N	M	L
له سفره‌وه تا ٤٩ که‌وتوو	که‌وتوو	0
له ٥٠ بۆ ٥٩ په‌سه‌ندی بۆ دابنێ	په‌سه‌ند	50
له ٦٠ تا ٦٩ ناوه‌ند	ناوه‌ند	60
له ٧٠ تا ٧٩ باشه	باش	70
له ٨٠ تا ٨٩ زورباشه	زورباش	80
له ٩٠ تا ١٠٠ بالا	نایاب	90

ئه‌م خسته‌یه‌یان بریتیه له هه‌سه‌نگاندنه‌کان. لێره‌دا هه‌سه‌نگاندنه‌کان پێناسه ده‌که‌ین. ئیستا ئه‌نجامی هه‌سه‌نگاندنه‌که به‌م شیوه‌ی درده‌هێنین: کلیک ده‌که‌ین له Insert پاشان کلیک ده‌که‌ین له function بۆکسیکمان نیشان دهدات به‌م شیوه‌یه:

پاشان كليك دهكهين لهسهر Ok بهم شیوهیه دهردهچیت

له بۆشایی سییه ژماره دوو دهنوسین چونکه ئهنجامی ههلسهنگاندنه که خانهی دووهم ئهگهر هاتوو ژماره سی بنوسین ئهوا له خانهی ههلسهنگاندن خانهی سییه دهنوسیت.

ههروهها بۆچی له خانهی دووهم کلیکمان کرد له F4 چونکه نیشانی \$ دادهنیت له بهردهمی ناوی خانهکانی که دیارمان کردوو و لهکاتی پراکیشانی ستونی خشتهکه جیگر دهیت.

	H	G	F	E	D	C	B	
1	ههلسهنگاندن	کوئی	کوئی سان	تیکرا	تیکرای دووهم	نیوی سان	تیکرا بهکهم	
2	ناوهند	70	69	71	89	44	79	
3	کهوتوو	28	22	34	33	30	40	
4	پهسهند	55	50	60	70	60	50	
5	نایاب	94	98	90	90	81	99	

ئیمپراتۆریهتی چین له ئینتەرنێت

نا: باوکی دیدهن

ژماره‌ی به‌کارهێنهران به‌رزده‌بێته‌وه بۆ 490 ملیۆن به‌کارهێنەر.

* 23% ی به‌کارهێنهرانی ئینتەرنێت له جیهاندا، خه‌لکی وڵاتی چین.

* ئه‌گه‌رچی ژماره‌ی به‌کارهێنهرانی ئینتەرنێت ده‌گاته‌ ژماره‌یه‌کی گه‌وره، که‌چی بوونی ئینتەرنێت له چین له رێژه‌ی 36% تێپه‌رناکات به‌رامبه‌ر رێژه‌ی 78% له ئه‌مریکا و رێژه‌ی 82% له به‌ریتانیا.

* نزیکترین وڵات له‌چینه‌وه له‌بوارێ ئینتەرنێتدا، وڵاته‌یه‌که‌گرتووهرانی ئه‌مریکایه‌ ئه‌ویش به‌هه‌بوونی 245 ملیۆن به‌کارهێنەر.

* وه‌گه‌رچه‌ری سێرچ و گه‌رپان-ی یه‌که‌م له‌چین بریتیه‌ له‌ baidu که‌ له‌ گه‌شه‌پێدانی چینییه‌کان خۆیانه‌.

* نزیکه‌ی نیو ملیۆن چینی له‌ فیسبوک هه‌ن، ئه‌مه‌ سه‌ره‌پای قه‌ده‌غه‌کردن و داخستنی له‌لایه‌ن حکومه‌ته‌وه‌. ئه‌م ژمارانه‌ ئاماژهن بۆ هێزی بوونی چین له‌ ئینتەرنێتدا، ئه‌گه‌رچی هێشتا ب‌لا‌بوونه‌وه‌ی ئینتەرنێت له‌چین بیهێژه، به‌لام ژماره‌ی به‌کارهێنهرانی له‌ هی زۆر له‌ وڵاتان به‌رزتره‌. راسته‌ که‌ ژماره‌ی دانیشتوانی گه‌لی چین رۆلێکی گه‌رنگ ده‌بینیت له‌ به‌رزیه‌ی ژماره‌ی به‌کارهێنهرانی ئینتەرنێت، به‌لام ب‌لا‌بوونه‌وه‌ی ئینتەرنێت به‌شیوه‌یه‌کی ساده‌ له‌ناو گه‌لێک که‌ تا راده‌یه‌که‌ به‌ده‌ست که‌میه‌ داها‌ت ده‌نالینیت و سه‌رکه‌وتنی چین له‌ بوونی خۆی له‌میانی چه‌ند سایتیکی به‌ناوبانگه‌وه‌، به‌لگه‌یه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که‌ چین رۆلێکی گه‌رنگ ده‌بینیت له‌ بوارێ ئینتەرنێتدا.

وڵاتی چین به‌یه‌کێک له‌ به‌هێزترین وڵاتانی جیهان ده‌ژمێردریت له‌بوارێ سه‌ربازی و ئابووری، چین وڵاتیکه‌ که‌ شوینی جیهانی خۆی هه‌یه‌ و رۆلێکی کاریگه‌ر ده‌بینیت له‌ ئابووری و سیاسه‌تی جیهاندا، ئه‌ی رۆلی چین له‌ بوارێ ئینتەرنێتدا چیه‌ و چۆنه‌؟ بۆ زانینی ئاستی هێزی بوونی چین له‌ ئینتەرنێتدا، له‌خواره‌وه‌ به‌گۆیه‌ی سایتی pingdom چه‌ند ژماره‌یه‌کی ساده‌ له‌باره‌ی رۆلی چین له‌ ئینتەرنێتدا خراونه‌ته‌وو:

* له‌ وڵاتی چین زیاتر له‌ 485 ملیۆن به‌کارهێنهری ئینتەرنێت هه‌یه‌.

* ئه‌گه‌ر (هۆنگ کۆنگ) یش به‌خێته‌ سه‌ر چین، ئه‌وا

ویندۆز 8 دابنئ و بیخهه به له قایرۆس!!

كات نهگۆرینی سیستهم بۆ نمونه له ویندۆز ئیکس پی بۆ ههوت ئهوهبوو که ههندیك بهرنامه له ئیکس پی کاری دهکرد و له 7 نهیدهکرد. بهلام ویندۆز ههشت ئهم کیشهیهی نیه.

* تایبهتمهندی Reset and Refresh PC بۆ زیادکراوه، که ههرکاتیک بتهوێت بهشیوهیهکی زۆر خێرا دهتوانیت کۆمپیوتهرهکهت وهکو یهکه مجار لی بکهیتهوه که دانگیرساندوه، ئهمهش بۆ ئهوه باشه که ههست دهکەیت چهند کاتژمێرێکه کۆمپیوتهرهکهت به بهردهوامی کار دهکات و ماندوو بوو.

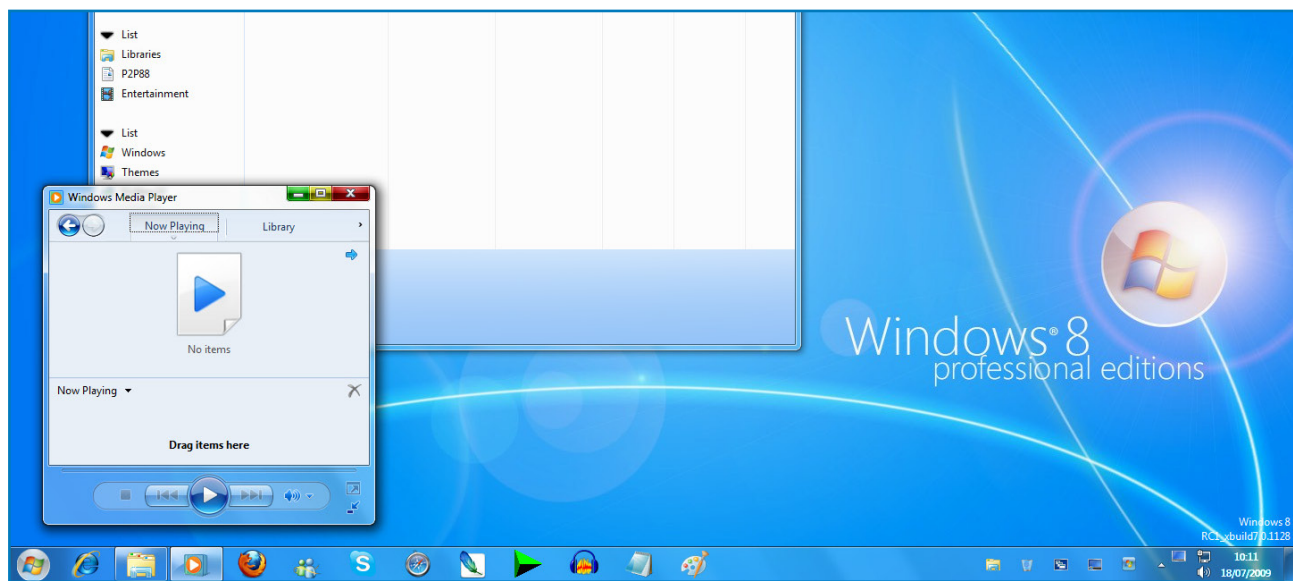
* یهکیکی تر له تایبهتمهندییه زۆر گرنگهکانی ویندۆز 8 ئهوهیه که به ههمان ئهوه کۆمپیوتهرانه کار دهکات که سهپۆرتی ویندۆز 7 دهکهن، واته ئهگەر ویندۆز 8 دابنیت پیویست ناکات کۆمپیوتهریکت ههبیئت خیراتر یان تازهتر بیئت. که ئهمهش لهگهڵ دهرجونی ههر ویندۆزیک له کۆمپانیای مایکروسۆفت دهبوايه کۆمپیوتهریک بهکرا بهیانی بههیز تر بیئت لهوهی پیشوو. بهلام ئهم ویندۆزه ئهوه کارهی ناوێت و به ههمان کۆمپیوتهری پیشوت که ویندۆز 7 ی لهسهه بهوه کارهکانی به ئاسایی دهکات.

■ ئهوه مانشیته بیرکردنهوهی بهرپرسیانی کۆمپانیای مایکروسۆفته که له رۆژی 13 ی ئهم مانگه به فهرمی ویندۆز 8 ی بیئای خسته بهردهست بهکارهێنهران بۆ تیست کردن و ههلسهنگاندنی.

مایکروسۆفت دهلیت ویندۆز ههشت دهتوانیئت بهی بهکارهێنانی هیچ ئهنتی قایرۆسیک پارێزگاری له خۆی بکات. بهلام ئایا ئهمه تا چهندیك راسته؟ بیگومان له داهاوودا ئهوهمان بۆ روون دهبیتهوه.

لهگهڵ ئهوهشدا زۆریك له شارهزایانی بواری سیستمی ویندۆز پێیان وایه هیشتا زوو به ئهوه بریاره، ههرچهنده بریایان وایه ئهگهری سههرکهوتنی ئهم سیستمه تازیهی مایکروسۆفت زۆره لهبههه چهند هۆکاریك، که ئهمانهی خوارهوه ههندیکیان:

* ههموو ئهوه بهرنامهیهی که له نیو ویندۆز ههوت کار دهکهن ئهوا به بی کیشه له نیو ویندۆز ههشتیش کار دهکات. که ئهمه یهکیکه له ئاسانکاریهکان بۆ ئهوهی بهکارهێنهرانی ویندۆز زوو بچنه سهه ئهم ویندۆزه تازیه. چونکه زۆریه

ھۆكۈمەت يېزىقىدا دەنگى يانكى لايىتۇپ و چارە سەرەكەنى

ئەوھىيە كە پلەي گەرمای لاپتۆپەكەت زۆر بەرز بوەتەوہ.
چىيەكەين كاتىك دەنگى پانكەكە بەرز دەبىتەوہ؟
* ئاگادار بە لەوكاتەي كە دەنگەكە زۆر بەرز دەبىتەوہ
كۆمپىوتەرەكەت ئەگەر فۆتوشۆپ يان يارى يان ئەگەر
ئۆتۆكادى كار پى دەكەيت تا ماوھىيەكى كەم دابخەو يان
رېستارتى بكەرەوہ.
* لەوكاتەدا نەكەي كۆمپىوتەرەكەت تىشكى خۆر لىي بدات،
چونكە بەوہ گەرمى زياتر دەكات، يان ھەول بدە بىيە شوئىنىكى
فەنتەك.

* له‌هاویندا کێشه‌کان زیاتر ده‌بن، له‌به‌ر بونی پله‌ی به‌رزى گه‌رما، هه‌روه‌ها له‌وکاته‌دا پاتری لاپتۆپه‌که‌ت زۆرتر گه‌رم ده‌بێت و ده‌بێته‌ هۆی تێکچونی به‌ ماوه‌یه‌کی که‌م، بۆیه‌ له‌ هاویندا هه‌ول‌بده‌ له‌زۆربه‌ی کاته‌کان که‌ کاره‌با هه‌یه‌ پاتریه‌که‌ی لێ بکه‌روه‌ ئه‌وکات کار به‌ لاپتۆپه‌که‌ت بکه‌ به‌هۆی کاره‌باهه‌. ئه‌مه‌ ده‌بێته‌ هۆی پاراستنی زیاتری پاتری لاپتۆپه‌که‌ت.

* لەبازاردا زۆرىك له نوسینگهكانى فرۆشتنى كهلوپهلى
كۆمپيوتهر پارچه ئەلهمنيۆمىك ههيه كه له ژيىر لاپتۆپ
دادهنزىت، ئوه دهبيته هۆكارىكى باش بۇ ساردكرنهوهى
لايتۆيهكەت.

* هه نديك بهرنامه‌ی زیاده هه‌میشه کار ده‌کات له‌سه‌ر کۆمپوته‌ره‌که‌ت، هه‌ول بده ئه‌و بهرنامه‌مانه داخه.

■ يەككە لە كېشە زۆر گەورە ھەست پېنەكراوەكانى
ئەم لاپتۆپانەى ئىستا لە بازاردە ھەيە ئەويە كاتىك بەكارى
دەھنن دەنگىگى زۆر بەرز لە پانكەى ژيەرەو دىت و پلەى
گەرمى لاپتۆپەكەش زۆر بەرز دەبىتەوہ.
رەنگە ئەمە زۆر بە ئاسانى ھەستى پى بىرىت بەلام تا
ئىستا زۆرىكمان نازانين كە ئەم كارە چەندە زياد بە
كۆمپيوتەرەكەمان دەگەيەنيت. ھەرەھا دەبىت ئەوہ بزانيا
كە ئەم كېشەيە زۆرجار دەبىتە ھۆى خاوى، جامكرن،
و ھەندىكجاريش دەبىتە ھۆى سوتانى پارچەيەكى
لايتۆپەكەمان.

بۇ ئەم مەبەستەو بۇ ئەو دەور بىن لە زىان و كېشە دەبىت
ئاگادارى ئەم خالانەي خوارەو بىن:

* ھەمىشە ھەول بىدە لاپتۆپەكە لەسەر شوپىنك دابنى كە رىگەي ھەوا ھەبىت لىي بدات لە ژىرەوھ. چونكە زۆر جار دەبىتە ھۆى زۆر گەرم بون و نەبونى رىگەيكە بو ئالوگورى ھەوا. بىتەر كناك كە پىسپۆرى ھاردویرە لە پايتەختى ئەلمانیا دەلیت ئەگەر ھەندىك كات كە كارى قورس بە كۆمپيونەرەكەت دەكەيت و دەنگى پانكەكەى وا بەرز بىتەوھو بەردەوام بىت لەسەر كارەكەت ئەوھ بىگومان دەبىتە ھۆى تىكچونى لاپتۆپەكەت.

جگہ لہمانہ لہم کاتانہدا لہ سہدا 30% توانای پاتریہکت کہم دہبیتہوہ. ھہروہا دہبیت ٲوہ بزانیٲ کہ ٲوہ دہنگہ بہرزہی لہ یانکہی کؤمبوتہرکہتہوہ دبت مانای

نرخى ئايفون 4 دەيىت بە 200 دۆلار

■ بە پېي ئەو زانىارىانەي دەست ئازانسەكانى ھەوالى تەكنەلۆژى كەوتوھ لە 5 ى مانكى 10 ى ئەمسال كۆمپانىيائى ئەپل لە كۆنگرەمىيەكى رۆژنامەنوسىدا تاييەتمەندىيەكانى ئايفۆن 5 دىخەنە روو و ھەروەھا دەلێن كە كۆمپانىيائى ئاپرەو ئەوھ رادەگەيەنێت كە لەماوەيەكى زۆر نزيكدا ئايفۆن چوارىكى ھەرزان دىخاتە بازارەوھ. ئەويش بۆ ئەوھى زياتر كۆنترۆلى بازار كات.

ئەو ھەي دەركە وتوھ دەلێن ئەو ئایفۆن چوارە 8 گینگا دەبیّت و دوای ئەو ھەي ئایفۆن پینچ دەکەوێتە بازار ئەویش بۆلاو دەکەنەو. بە لّام لەگەل ئەو ھەي نرخى ئەو ئایفۆنە دیارى نەکراو، بە لّام زۆربەي بیرکردنەو مکان بۆ ئەو دەروڤن کە رەنگە نرخەکەي لە 200 دۆلاری ئەمریکی تۆ نەبەیت.

ئەم ھەوالە جلى زۆرىھى ھەوادارانى ئايفون خۇش دەكات كە تواناى پىدانى 650 دۇلار نىن بۇ كۈپىنى ئايفوننىكى چوار كە ئىستا ئەوھ نرخەكەبەتى لە بازاردا.

رێگایه‌کی ئاسان بۆ گواستنه‌وه‌ی ئینتەرنێت له‌ کۆمپیوتەرەوه‌ بۆ ئایفۆن

falah.jabar22@yahoo.com

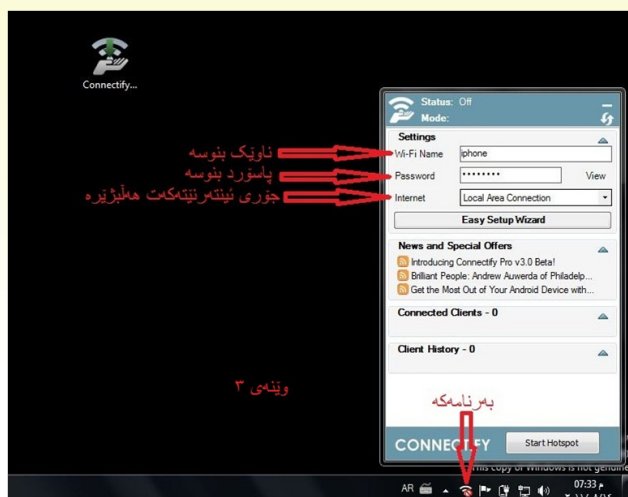
فەلاح جبار - نەندازیاری کۆمپیوتەر - قوئافی سییەم

پاشان بەرنامەکه‌ دادەبەزێت ئێو ویندۆیه‌ دەکریته‌وه‌ تۆش
کلیک له‌سه‌ر finish بکه‌ بپروانه‌ وێنه‌ی 2

ئێستا بەرنامەکه‌ دابه‌زیوه‌و کلیک له‌ ئایکۆنی بەرنامەکه‌
بکه‌ له‌ خواره‌وه‌ی شاشه‌ پاشان وه‌ک وێنه‌که‌ رێکی بخه
بپروانه‌ وێنه‌ی 3

- ئێو ناوه‌ی که‌ده‌ینوسی ده‌بێته‌ ناوی وایه‌رلێسه‌که‌.
- پاسۆرده‌که‌ش له‌ 8خانه‌ که‌وترنه‌بێ.

مۆبایلی ئایفۆن یه‌کێکه‌ له‌ به‌ره‌مه‌ ناوازه‌کانی
کۆمپانیای ئه‌پڵ که‌توانی زۆربه‌ی بازاره‌کانی جیهان
داگیربکات و به‌کاره‌ینه‌ریکی زۆر به‌لای خۆیدا رابکێشیت،
یه‌کێکه‌ له‌ تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی دانانی به‌رنامه‌و سیم له‌ پێگای
ئینتەرنێته‌وه‌ له‌ به‌رنامه‌ی سیدیادا Cydia. لێرده‌ باسی
چۆنیه‌تی به‌کاره‌ینانی ئینتەرنێتی کۆمپیوتەر ده‌که‌ین بۆ ئایفۆن
بۆ ئه‌وه‌ی ئێو ئینتەرنێته‌ی هه‌تانه‌ له‌سه‌ر کۆمپیوتەرکه‌کتان
بتوانن له‌ نیۆ ئایفۆنه‌که‌شتاندا به‌کاری به‌یئن به‌ هۆی به‌رنامه‌ی
Connectify. سه‌رته‌ کلیکی راست له‌سه‌ر ئایکۆنی به‌رنامه‌که‌
بکه‌ run as administrator بکه‌ بۆ دابه‌زینی به‌رنامه‌که‌
له‌سه‌ر کۆمپیوتەرکه‌کت پاشان ئێو ویندۆیه‌ ده‌کریته‌وه‌ کلیک
I agree بکه‌ بپروانه‌ وێنه‌ی 1

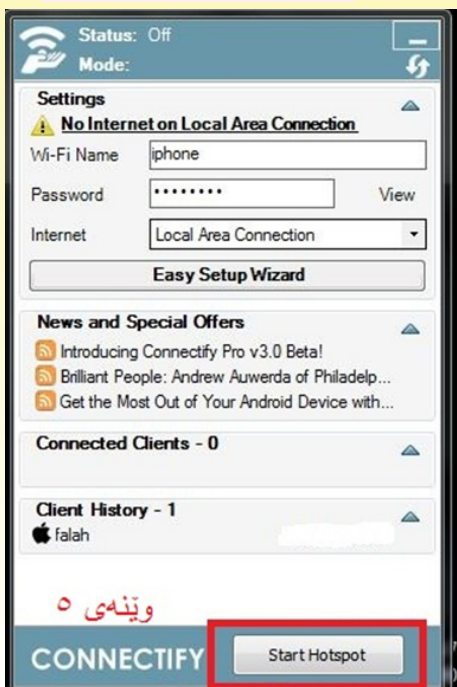

Windows 7 + Connectify

modem

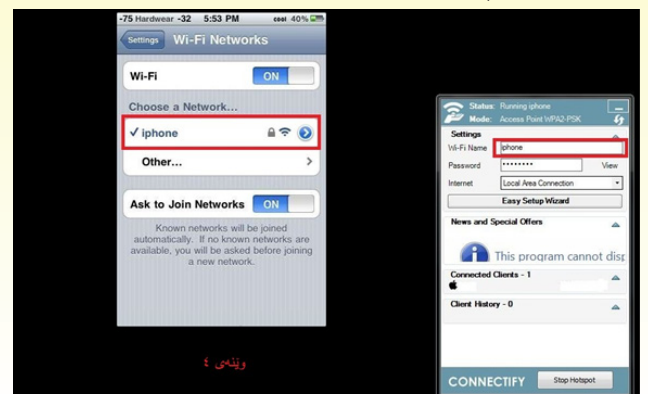

بەکاربەینی لەسەر
ئایفۆنە کەت.

گرنگ: ئەمکارە
دەتوانیشت
سودمەند بیت لای
بۆ گواستەوای
ئینتەرنێت لە
کۆمپیوتەرێکەو
بۆ چەند
کۆمپیوتەرێکی تر.
واتە دەتوانیت بە
یەک ئینتەرنێت
چەند کۆمپیوتەرێک
بە وایەرلیس
بە یەكەو
بەستیتەو.

• جۆری ئینتەرنێت ئەو ئینتەرنێتە لەسەر
کۆمپیوتەرە کەتە.

پاشان بچۆ سەر ئایفۆنە کەت لە setting پاشان wi-fi
ئێستا ئایفۆنە کەت ئەو وایەرلیسە ئەدۆزیتەو کە لە بەرنامە کە
دروستتکردووە پاشان ناوی ئەو وایەرلیسە هەڵبژێرە
کە لە بەرنامە کە نوسیوتە، وریابە وایەرلیسی کۆمپیوتەرە کەت
ئەکتێف بیت، بڕوانە وینە 4

وینە 4

تێبینی:

دەبیت کۆمپیوتەرە کەت وایەرلیسی هەبێ. هەر وەها ویندۆی
7 لەسەر بێ و کۆمپیوتەرە کەت وەک ئەکسس پۆینتیکی لیدیت.

تێبینی: بەرنامە کە لە ناو سیدی تایبەت بە گۆڤار
لە ناو فۆلدەری (Connect) هەیه.

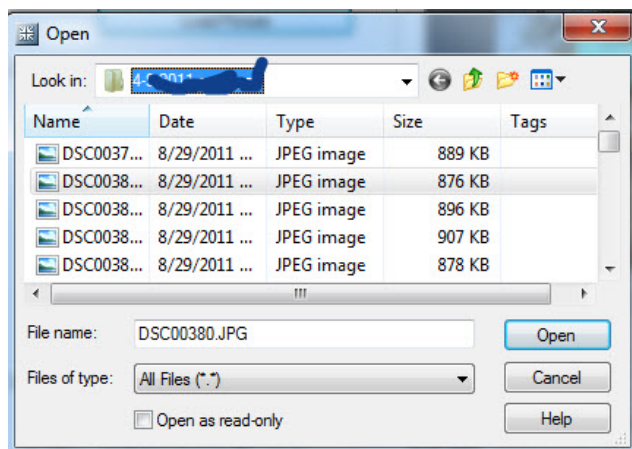

به ئاسانترين شيوه قهبارهى ويينهكانت بچوك بكهروهه

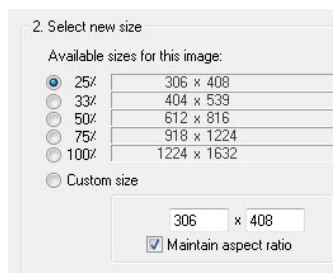

PIXresizer
Free
image resizing
software

لى دهكات كه ئه و ويينهيهى دهتهويته دستنیشانى بكهيت
بۆ ئهوهى بچوكى بکاتهوه وەكو له و ويينهيدا دياره و ئيمه
ويينهيهکمان دستنیشان کردوه:

ليبردا ئيمه ويينهيهکمان دستنیشان کردوه و ئهوکات
لهبهشى خوارهوه چەند جۆريک قهبارهمان ههيه:

ليبردا دهتوانيت ويينهکەت
بۆ ههرقهباريهک بيت
بچوكى بکەيتهوه. بۆ نمونه
قهبارهى 816*612 باشه
بۆ ئهوهى له ئينتهرنيت
داى بنيت، يان ئهگەر هه
قهبارهکەى گهوره بوو ئهوا
دهتوانيت ئهوى تريان ههلبژيريت.

دواى ئه و کاره له خوارهوه نوسراوه
Save Picture لهوئى کليک بکه و دهتوانيت ويينهکە
له شوينىکى تر کۆمپيوتهرهکەت بهناوئىکى تر سهيف
بکەيت.

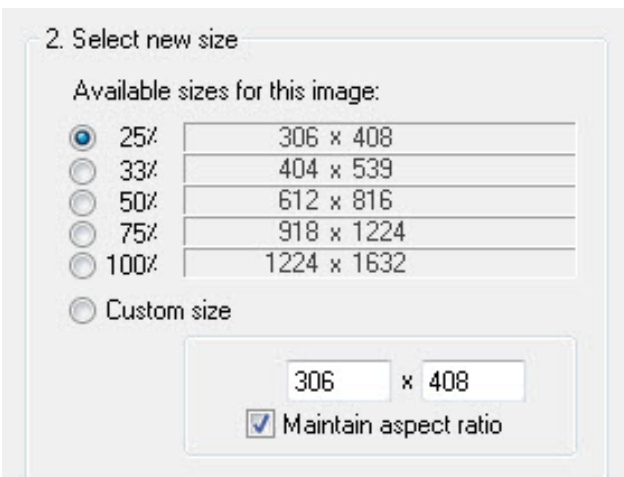
دواى ئه و کاره سهير دهکەيت ويينهکەت قهبارهکەى زۆر کهم
بوتهوه و به ئاسانى دهتوانيت ئهپلۆدى بکەيته ناو ئينتهرنيت
ياخود به ئيمهيل بينيريت.

تايينى: بهرنامهکە له ناو سیدی تاييهت به گوڤار
له ناو فولدەرى (PIXresizer) ههيه.

■ پهکيک له کيشهکانى هياوشى ئينتهرنيت له کوردستاندا
ئهوهيه که ناتوانين ويينهى قهباره گهوره ئهپلۆد بکەينه ناو
ئينتهرنيتەوه، چونکه قهبارهى زۆرى ويينه ئينتهرنيتىکى
خيارى ئهويته.

زۆرجاريش به ئه و ويانهى به کاميراي دیجيتال دهگرين
نزيکهى يهک ميگايه و ئهوهش تا رادهيهک ئهستهمه بهم
ئينتهرنيتەى ئىستاي کوردستان ئهپلۆد بکريت، جا ئهگەر
زياتر له يهک ويينه بيت ئهوا ئهستهم تر دهبيت.
بۆ ئه و مهبهسته ريگه زۆره بۆ بچوککردنهوى ويينه، ئيمه
باسى بهرنامهيهک زۆر بچوک دهکەين بۆ ئه و کاره شياوه به
ئاسانى دهتوانيت کارهکەت به ئه نجام بگهيهنيت.
بهرنامهکە ناوى PIXresizer و تهنها 3 ميگا بايته.
سهههتا بهرنامهکە سىت ئهپ بکه و دواى ئه و ئايگۆنى
بهرنامهکە لهسەر ديسکتۆپهکەت زياد دهبيت.
به دهبل کليک لهسهرى ئه و ئه و روکارهى خوارهوه
دهردهکەويته:

ئهوهى سههروه روکارى سههههکى بهرنامهکەيه و ههموو
کارهکانت تهنها له روکارهه دهکەيت. سههههتا کليک لهسەر
Load Picture بکه و روکارىکى تريت بۆ دهردهکەويته و داوات

www.c4kurd.com

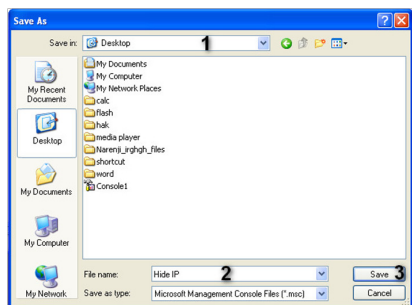
شاردنەوهی IP وهك ریڭایهك بۆ خو پاراستن له هاكردنی كۆمپیوتەرەكەت

stage_four@yahoo.com

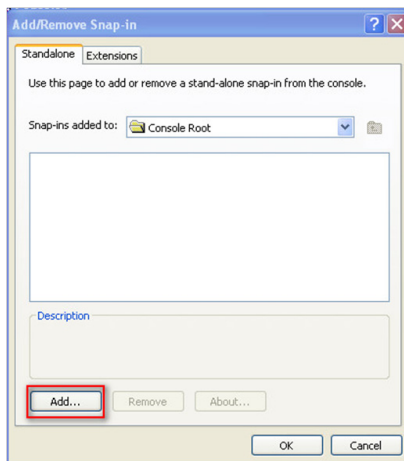
محەممەد حەسەن عەلی

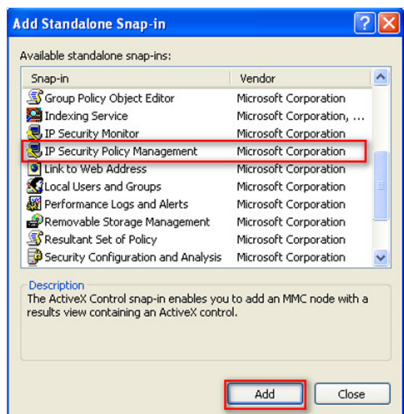
7. ئیستا له پەنجەرە یەكەمدا واتە (1 Console) دا دەبینن كە (IP Security Policy Management) زیاد بوو. بۆ چالاكکردنی كلیكی لێ بکە دەبینیت ڕەنگی سەوز دەبێت. 8. ئیستا له مینوی (File) دا كلیك له (exit) بکە، ئەو بۆكسە ی كە بۆت دیت كلیك له (yes) بکە و پاشان پەنجەرە یەكەت بۆ دیت كە ڕیڤتیه له دیاریکردنی شوێنێك بۆ كارەكە. ڕوانه وێنە ی خواروه

شیكاری وێنەكە ی سەر وه 1. دیاری کردنی شوێنێك بۆ سەیفکردنی كارەكە مان. 2. دیاری کردنی ناویك بۆ كارەكە مان. 3. سەیفکردنی كارەكە مان. بەم شیوه یه توانیمان کاریك بكهین كه ئای پی كۆمپیوتەرەكە مان بشارینه وهو به هۆیه وه خو مان له هاكکردنی كۆمپیوتەرەكە مان بپاریزین، كه ئیستا زۆرێك له بهكارهێنەری كورد گیرۆدە ی دەستی ئەو كێشه یه ن.

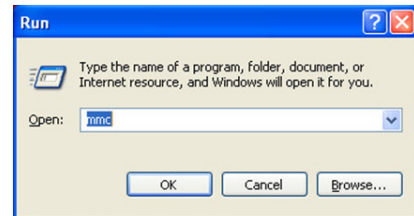

4 IP Se-ê (curity Policy Management) دەست نیشان بکە و كلیك له (add) بکە. ڕوانه وێنە ی خواروه

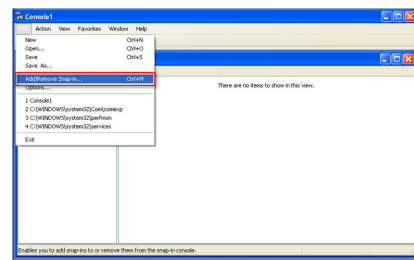

5. له پەنجەرە ی كراودا كلیك له دوگمە ی (Finish) بکە. 6. له پەنجەرە ی دا كلیك له دوگمە ی (Close) بکە و پاشان له پەنجەرە ی (Add/Remove Snap-in) دا كلیك له دوگمە ی (Ok) بکە.

له كاتێكدا كه تهنه سەرته یهك ته یته له بوا ی هاك و سکیوریتیدا ئەوا دەزانیت كه زۆر به ی هاككەرەكان بۆ هاتنه ناو سیستمی بهرامبەر سوود له (IP) وەر ده گرن. له م باسه دا باس له ڕیڭایهك دهكهن كه به هۆیه وه دهتوانیت (IP) یهكته بۆ هه میشه یی دور له دهستی هاككەرەكان و به شیوه یهكی تهواو (IP) كهت بشاریته وه. بۆ ئەم كارەش ئەم ههنگاوه پێویستن: 1. سەرتها بهرنامه ی (RUN) بکەر وه له ڕیڭه ی (Start > Run) پاشان وشه ی (MMC) ی تیدا بنوسه. ڕوانه وێنە ی خواروه

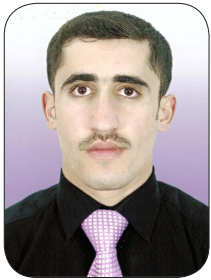
2. له پەنجەرە ی كراودا له مینوی (File) دا بڕۆ بۆ بهشی (add/Re-move Snap-in). ڕوانه وێنە ی خواروه

3. له پەنجەرە ی كراودا كلیك له (add) بکە. ڕوانه وێنەكە ی ئەوبەر:

www.c4kurd.com

karwan.computer@yahoo.com

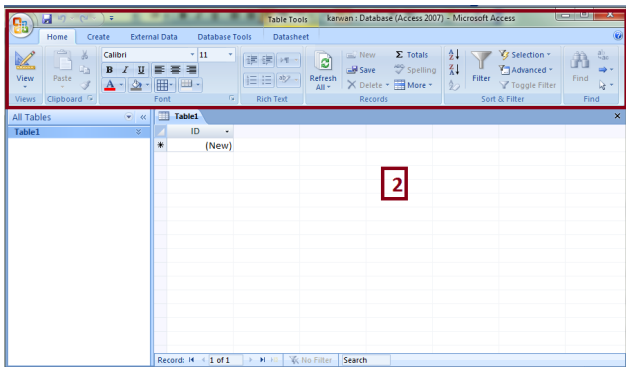
سەرەتایەك بۆ فیروبونی

مایکروسۆفت ئەکسس 2007

کاروان پەشید محەممەد

کلیك لەسەر فرمانی (New Blank Database) دەکەین بۆ ئەوەی داتابەیسەکەمان زەخیرە بکەین پاشان لە بەشی دەستەپراست لە (Full Name) ناویک ئەنوسین کە ئەبێتە ناوی داتابەیسەکە و لە پرێگە (Brows) دەکەین پاشان کلیك لەسەر (Create) دەکەین بەم جۆرە فایلەکەمان زەخیرە دەبێت و پێکھاتەی سەرەکی بەرنامەکە دەکریتەو وەك وێنە (2)

پێکھاتەی بەرنامەکە لە کۆمەڵێک لیست پێکھاتوو وەك (Home, Create, External Data, Database Tools, Datasheet) کە ھەریەکەیان کۆمەڵێک فرمانی جیاواز و کاری تایبەتیان تێدا یە بە پێی پێویستی کارەکان بەکاریان دەھێنین.

بەشە سەرەکیەکانی داتابەیس بریتین لە :

- 1- TABLES : بەکار دێت بۆ دروستکردنی خشتە کە بنچینەی سەرەکی زانیاریەکان بەکار دێت
- 2- QUERIES : پرسگە یە کە بۆ کرداری ژمیریاری بەکار دێت کە دەتوانین زۆر کاری گرنگی تێدا ئەنجام بدەین
- 3- FORMS : بەکار دێت بۆ خستە پەڕی زانیاریەکان لەناو داتابەیسەکەدا بەشیوێی فۆرم کە زانیاریەکانی تێدا داخل دەکەین.
- 4- REPORTS : بەکار دێت بۆ خستە پەڕی زانیاریەکان لەناو داتابەیسەکەدا بەشیوێی راپۆرت و پاشان چاپکردنیان

مایکروسۆفت ئەکسس یەکیکە لەو بەرنامە گرنگانەی کە لە بوارێ دروستکردنی بنچینەی زانیاریەکان (Database) بەکار دێت کە بۆ کۆکردنەوەی سەرچەم زانیاریەکان و بەکارھێنانی ئاسانە و لە گەڵ زۆربەی بەرنامەکانی تردا دەگونجێت بۆ کارکردن، ئەم بەرنامە سوودو گرنگی زۆر زۆری ھەیە کە دەبێتە ھۆی پاراستنی سەرچەم زانیاریەکان و گەڕانەوەی ماویەکی زۆر لە کارکردن بەتایبەت لەم سەردەمەدا ئەمڕۆدا کە سەردەمی پێشکەوتنی زانیاریەکان، لەم سەردەمەدا دروستکردنی داتابەیس بۆ تا جیگە گرنگی پێدانی سەرچەم کۆمپانیای مارکێتەکان و شوێنە بازرگانەکان کە زانیاریەکانیان بۆ کۆدەکاتەو و کاتیان بۆ دەگێڕێتەو، ئەم بەرنامە یە سەرکەوتوو ترین بەرنامەی داتابەیسە کە زۆر بەکارھێنەرەکان کاری پێدەکەن بۆ ئەم مەبەستە، ئەم بەرنامە یە کۆمەڵێک فێرشنی ھەیە کە لەسەر ویندۆز کار دەکات، یەکەم سەرکەوتنی کە دەستی پێکرد سالی (1992 وە 1995) بو پاشان چەند جۆریکی تری لێ دروستکرا ئەوانیش ئۆفیس (1997 - 2000 - 2003 - 2007) و تازەترین جۆریکی بریتییە لە ئۆفیس (2010) کە وەك ئۆفیس (2007) وە یە بەلام بەتاو دەوتی وەك ئۆفیسەکانی تر ئامادەنەکراو بەلام کاری پێدەکریت. لێرەدا باس لە مایکروسۆفت ئەکسس 2007 دەکەین، ھەول دەدەین زۆریک لە بەشە گرنگەکانی ئەم بەرنامە یە بخەینە پەڕو

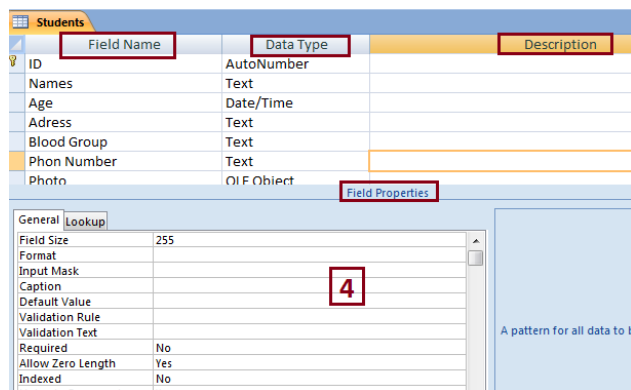
وەك ھەموو بەرنامە یەکی تر ئەم بەرنامە یە لە پرێگە Start > All programs > Microsoft Office > Microsoft Access 2007 دەکەینەو

ئەم بەرنامە روکاریکی تایبەتی خۆی ھەیە وەك وێنە (1)

www.c4kurd.com

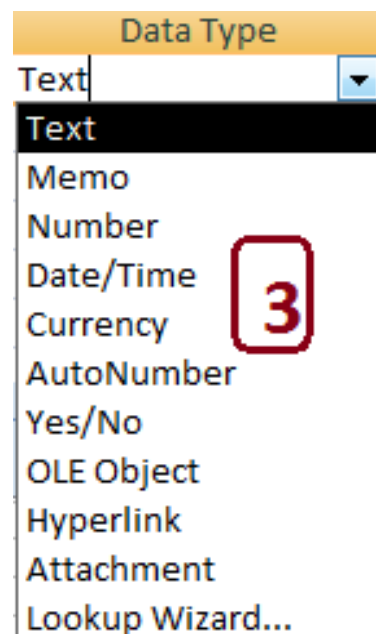
4. Date /Time : به کاردیت بۆ دانانی بهرواری رۆژ و مانگ و سال له گه ل کاتدا.
5. Currency : به کاردیت بۆ دانانی دراو.
6. AutoNumbe : به کاردیت بۆ دانانی زنجیره ی ژماره ی واته نویسنی ژماره ی ریزبه ندی به شیوه ی ئۆتوماتیکی
7. Yes / No : به کاردیت بۆ هه رکاریک که وه لامه که ی به به لئ یان نه خیر یان ئه نجامدان و ئه نجام نه دانی کاریک.
8. OLE Object : به کاردیت بۆ دانانی وینه و دهنگ و رهنگ.
9. Hyperlink : به کاردیت بۆ به ستنه وه ی به شیخ به شیخی ترمه وه.
10. Attachments : بۆ دانانی زانیاریه کان
11. Lookup Wizard : به کاردیت بۆ پیشاندانی زانیاریه کان به شیوه ی لیست.
- له دوا ی زانیانی ئه م جوړه داتایانه ده توانین ده ست بکه ی به دروستکردنی خشته.
- دروستکردنی خشته به ریگه ی Design View :
- دوا ی کردنه وه ی خشته به ریگه ی (Design) ده چینه سه ر به شی دیزاین پوکاره که ی به م جوړه ی خواره وه ده رده که ویت وهک وینه ی (4)

له به شی (Field Name) ناوی ئه و فیلدانه ئه نویسن که ئه مانه ویت بکه ی به داتابه یس، له به شی (Data Type) جوړی ئه و تایپانه دیاری ده که ی که پئو یسته بۆ ناوی هه ریه که له فیلدکان، له به شی (Description) دا ئه توانین وه تیبینی هک باسی ئه و فیلدانه بکه ی که دامان ناوه تاوه کو زانیاری له سه ر بنوسریت، له به شی (Field Properties) ده توانین ده سکاری هه ریه که له تایبه تمه ندی فیلدکان بکه ی. دوا ی دروستکردنی خشته که که پیکهاتوه له چه ند

- 5 - MACROS : کۆمه لیک فرمانی ئاماده کراوه بۆ جیه جیکردنی ئه وکارانه به کاردیت که ئه نجامیان ده ده ی.
- 6 - MODULES : به کاردیت بۆ نویسنی کۆد له ریگه ی تولی (Visual Basic) وه ده توانین کاری تیا دا بکه ی
- 1 - Tables (خشته کان) :

ئه گه ر بمانه ویت داتابه یس دروست بکه ی سه رتا پئو یسته زانیاری له سه ر ئه و شوینه وه ریکرین که داتابه یسه ی بۆ دروست ده که ی جا شوینه که (کۆمپانیا، شوینی بازرگانی، مارکی، دام و ده زگا کان ....) بیت و زانیاریه کان ری بکه ی تا کاره که مان ئاسان بیت بۆ دروستکردنی. یه که م کارمان له م به رنامه دا دوا ی زه خیره کردن بریتیه له دروستکردنی خشته وه خشته سه ره کترین به شه له به شه کان داتابه یس چونکه سه رجه م زانیاریه کان له ریگه ی خشته وه داخل ده کړیت و به بنچینه زانیاریه کان دادانریت بۆ ئه نجامدانی به شه کان تری داتابه یس بۆ یه پئو یسته سه رتا کار له سه ر خشته بکه ی و ئه و کارانه ی پئو یسته ئه نجامی ده ی. خشته به چه ند جوړ و ریگه یه که دروست ده کړیک که گرنگترین ریگه ی بریتیه له دروستکردنی خشته به ریگه ی (Create Table in Design View) چونکه به دلی خو مان ناوی به شه کان و جوړه کان دیاری ده که ی. بۆ دروستکردنی خشته (11) جوړ Data type مان هیه که تایبه ته به دروستکردنی خشته پئو یسته

باش بیان زانیان چونکه ئه گه ر ئه م جوړه تایپانه به هه له بنوسین ئه و له کاتی کارکردنی داتابه یسه که دا کی شه مان بۆ دروست ده بیت، تایپه کان وهک له وینه ی (3) دا دیاره

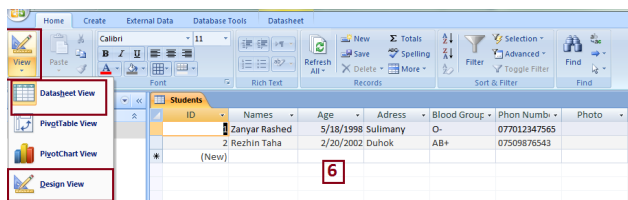
1. Text : ئه م جوړه به کاردیت بۆ هه ریه شیخ که پیه وه ندی به نویسنی (پیت، ووشه) وه هه بیت وه ده توانین هه تا 255 پیت له م به شه دا بنوسین.

2. Memo : ئه م جوړه ش تایبه ته به نویسنی زۆر وهک نویسنی (تیبینی، ژیان نامه ....) که ده توانین هه تا 65536 پیت بنوسین.

3. Number : به کاردیت بۆ نویسنی ژماره.

دهكەين وەك وێنە (5)

پاشان دەمانەوێن ئەو خستەیه بێنن كە دروستمان كردوو
ئەویش لە ڕێگەی فرمانی (View) بە شی (Data Sheet)
View) وە لە ڕێگەی فرمانی (Design View) ئەتوانین
بچینەو بەشی (Design) و دەستکاری خستەكە بكەینەو
وەك وێنە (6)

فیلدێك (ID.Names.Age.Address.Blood group, Phone Number, Photo)
تایبەکانیان بۆ دادەنێین و لە ڕێگەی فرمانی (Save)
و خستەكە پاشەكەوت دەكەین، كە بۆ كسیكمان ئەدات
بۆ ناوانی خستەكەمان، پاش دانانی ناوەكە و پاشەكەوت
كردنی بۆكسیكی ترمان ئەدات كە تایبەتە بە دانانی
(Primary Key) كە ئەم فرمانە بۆ بەستنه‌وه‌ی چەند
خستەیه‌ك بەكاردێت لە ڕێگەی فیلدی مەبەستەو، ئەگەر
بمانەوێت بۆ بەشی (ID) دابنێن ئەوا كلیك لەسەر (Yes)

لە ھەر چرکە یەکدا یەک بە ھزار بۆی ئینتەرنێت زیاد دەبێت

بە ھێما وای

لە ڕاپۆرتێکی نۆڤدەھولەتیدا ئاماژە بەو ھزارە کە مۆبایل
بوو بە ئامێرێک کە لە ھەموو شوێنێکدا بوونی ھەیە و اتا 5
میلیار بەکارھێنەری ھەیە . ھەروەھا لە ڕاپۆرتەكەدا باسی
ئەو بەراوردە ھزارە کە لە نیوان 152 وڵاتدا ئەنجام دراو
جیاوازیەکی زۆر بەرچاوکەوتوو لە نیوان ئەو وڵاتانە کە
ھێڵی ئینتەرنێتێکی خێرایان ھەیە وەک سوید و کۆریای
باشوور یابان لەگەڵ ئەو وڵاتانە کە ئینتەرنێتێکی زۆر
ھێواشیان ھەیە بەتایبەتی وڵاتانی ئەفریقا.

دەتوانین بڵێین کە کۆریای باشوور پێشکەوتوترین وڵاتە
لە ھواری تەکنەلۆجیای زانیاری و گەياندن. دوا بەدای ئەویش
وڵاتە ئەوروپییەکانی وەک سوید و ئایسلاند و دانیمارک و
فینلەندا دیت . جیئ سەر سوپمانە کە ئەمریکا ھەفتەمەین
وڵاتی ڕیزبەندەکە یە لە ڕاپۆرتەكەدا ئاماژە بەو ھزارە کە
ئەمە بەھۆی ئەو ھۆیە کە دانیشتوانی وڵاتانی ئەمریکا
کە مەترەبە ھواری ھێڵی ئینتەرنێت دەکەن بە بەراوردکردن
لەگەڵ وڵاتانی سەرھوێ ڕیزبەندیکە .

لە کۆتایی ڕاپۆرتەكەدا ئاماژە بەو ھزارە کە ئینتەرنێتی
(Dial up) بەرھەنمان ئەچێت و ئاماری بەکارھێنەران
تۆپی کۆمەڵایەتی (Facebook) نابێتە پێوھربۆ
دەستنیسانکردنی ئاماری بەکارھێنەران ئینتەرنێت چونکە
ئەمانی دوو شتی جیاوازن .

لەم سەر دەمەدا یەک لەسەر ھەشتی دانیشتوانی
جیھان لە ھەرزات و شوێنیک بن سەر قالی بەکارھێنانی
ئینتەرنێت . بەپێ ڕاپۆرتێکی ڕیکخراوی نەتەو یە کە گرتوو ھەکان
ئاشکرا کردووە کە سالی پار 872 ملیۆن کەس ھێڵی
ئینتەرنێتان کارا کردووە کە ئەم ژمارە یە بەرزبۆنەو ھێکی
بەرچاوی بە خۆیەو ھە بێنوو بە بەراوردکردن لەگەڵ سالی
2009 کە ئەو کاتە ژمارە ی بەکارھێنەران 531 ملیۆن کەس
بوو .

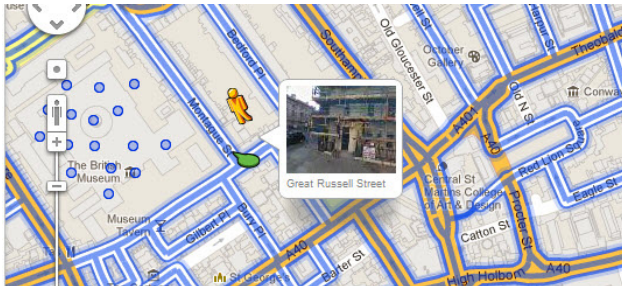
لە وڵاتە دەوڵە مەندەکاندا لە ماوێ یە کە چرکەدا یە کەس
بە ھواری ھێڵی ئینتەرنێت دەکات شایانی باسە لە وڵاتە
ھەژارەکاندا یە کە لە 20 کەس بە ھواری دەکات .

ڕێژە ی بەکارھێنە رانی ئینتەرنێتی مۆبایل لە وڵاتە ھەژارەکاندا
لەم سالانە ی دوایدا بەرزبۆنەو ھێکی بەرچاوی بە خۆیەو
بێنوو بە شیو ھێک سالانە ڕێژە کە 160% بەرز دەبێتەو
بەتایبەتی دوا ی ئەو ی کە خەلک ھاتوچۆو گە پانی زۆر بوو
نا یەو ی خۆ ی بێ سێتەو ھە ھێلێکی ئینتەرنێتی مانگانەو
بەم ھۆیەو ھە ئینتەرنێتێک ھە ل دە بژێرێت کە زۆر بە ی کات لە گەلی
بێت .

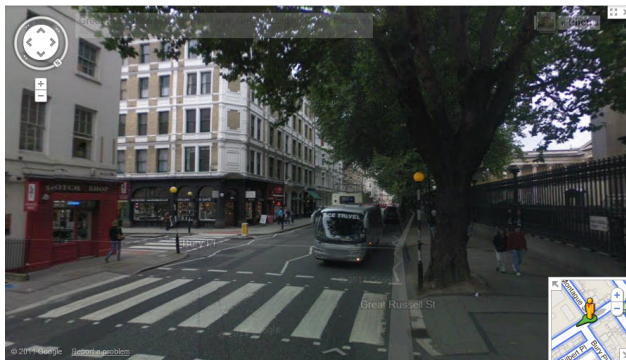
www.c4kurd.com

به کۆڵانه کانی له ندهندا بگهري!

و دهیخهینه سه ر ئه و شوینهی که دهمانهویت، ههروهکو له وینهکهی سه رهوه دا دیار. که دهستت به ردا له ماوسه که ئه وکات کامیرا که دهچیته ئه و شهقامه. وهکو له م وینهیه دار دیاره:

به م شیوهیه دهتوانیت به کۆڵانهکاندا برۆیت. ئه م خزمه تگوزاریه یه که که له خزمه تگوزاریه زۆر سه رنجراکشه کانی گوگل و به خۆپایی پیشکشی خه لکی دهکات.

ناوی خزمه تگوزاریه که Google Street مو به کامیرایه کی چه ندين زووم دهگیریت و به ئۆتۆمبیلکه وه به ستراره و کۆڵانهکان دهگیریت و وینهی هه موو لایه کان دهگیریت.

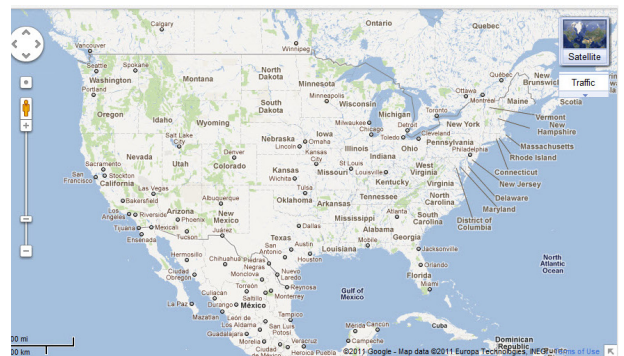

www.c4kurd.com

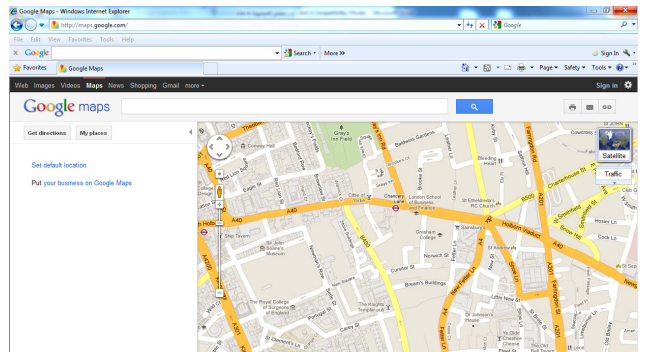
رۆژیک بیرت له وه کردوته وه که به کۆڵانه کانی هه ر شاریک له شاره کانی ئه مریکا و به ریتانیا برۆیت ههروهکو چۆن به ئۆتۆمبیل پایدا دهبرۆیت؟ له ئینته رنیته دا و به بئ به رنامه ئه م کاره دهتوانیت ئه نجام بدهیت. سه رهتا سه ردانیکی ئه م لینکه بکه:

<http://maps.google.com>

دواي ئه وه ئه مهت بۆ دهکریته وه:

ئه مه ولاتی ئه مریکایه و ئیمه به ماوسه که هه ول دهمین بچینه سه ر نه خشه ی به ریتانیا وهکو ئه م وینهیه دا دیاره و له ندهنمان نزیک کردوته وه:

بۆ ئه وهی نه خشه که ئه وها نزیک بکهینه وه ئه و پۆسته کلک له سه ر نیشانه ی + بکهین له لای چه پی نه خشه که. که گه یشته ئه و راده یه ئه وکات کلک له سه ر ئه و ئایکۆنه زهرده ی وهکو مرۆف وایه دهکین و به ری نادهین سه ر دهکین نه خشه که هه موو شه قامه کانی شین دهبن ئه و کاته ی کام شه قاممان ویست دهیخهینه سه ر ئه و، وهکو له و وینهیه ی ئه و به ردا دیار دهکویه:

ئو نیشانه ی مرۆفه که به ماوسه که گرتومانه به ری نادهین

muhamada4@yahoo.com

نا: محمد محمد مېرگه

شۆرشى كتيپه ئەلیكترونییه كان

ههوادارانى كتيپ له بهريتانيا ههولى كرىنى يهك كتيپى ئەلیكترونییان داوه، واته به ریزهى 1% بهرزبۆتهوه به بهراورد لهگهلهپ مانگى ئەیلولى 2010دا، كهچى له ولاته يهكگرتوهكانى ئەمريكادا و لهههمان مانگدا، له 13% عاشقانى كتيپ، يهك كتيپى ئەلیكترونییان كرىوه. واته به ریزهى 3.9% بهرزبۆتهوه به بهراورد لهگهلهپ مانگى شوباتى 2010دا، كه ئەمهش دهريدهخات بهريتانيا لهسهر ههمان ریزهوى ولاته يهكگرتوهكانى ئەمريكا دهروات له فراوانكردى رووبهري بلأوبونهوهى كتيپه ئەلیكترونییهكاندا.

نرخى كتيپى ئەلیكترونى تا ئیستاش زور كهمتره له نرخى كتيپى چاپكراو، بهپى (بوكر) به تيكرايى دهتوانریت دوو كتيپى ئەلیكترونى به نرخى يهك كتيپى كاغەزى بكردریت. روومالیکى دامهزراوهى (بلاوكردهوهى تهكنهلوژی) پيشبینى

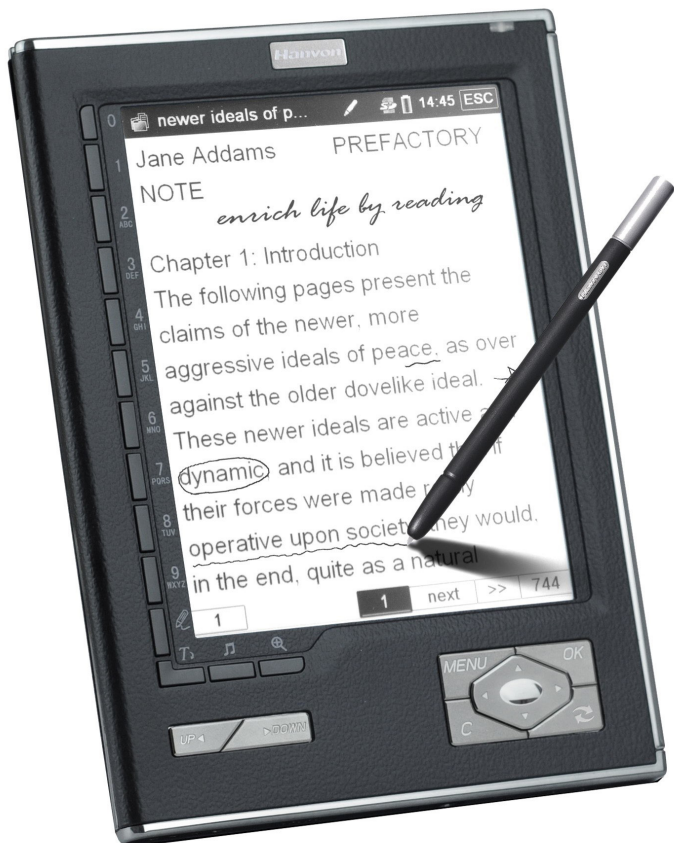
بهكارهینهرانى ئینتهرنیت ئارهزووى بهدهستهینانى ئیوهروك و زانیاری بى بهرامبهري ماددى دهكهن، خهريكه خوینهران واز له كتيپى چاپكراو دههینن لهپیناو كتيپى ئەلیكترونییدا كه نرخهكهى ههزانه. توپزینهوهیهك كهوا سهنتهري (بوكر) بۆ خزمهتگوزارییهكانى بلاوكردهوه و دامهزراوهى سنووردار بۆ بازارسازى كتيپ ئامادهیان كرىوه، وهها دهريدهخات كه بهرههم و ناوهروكى بهخوړايى، خوینهرانى ئەمريكى و بهريتانى هاندهدات بۆ كرىنى كتيپه ئەلیكترونییهكان. له توپزینهوهكهدا هاتوه: 15% بهشداربووانى توپزینهوهكه دهلین: ئاسانى دابهزانندن (داونلۆدكردن) له وېبسايتیهكانى فروشتنى تايهتیهتمهاند، پالنهري سهركیه بۆ كرىنى كتيپى ئەلیكترونى، بهلام ریزهى 23% بهشداربووان پیناوايه كه پالنهركهيان بۆ كرىن، ههزانی نرخى كتيپهكانه بهبهراورد لهگهلهپ كتيپى كاغەزى چاپكراو، ههمان ئەم ریزهيهش پهنا بۆ كتيپه ئەلیكترونییهكان دهبن لهبهرئوهى بهپچهوانهى كتيپى كاغەزى، كتيپى ئەلیكترونى هیچ رووبهريك لهمالهوهدا داگیرناكهن.

لهوانهشه هۆكاره زور بلاوهكان له بهكارهینانى كتيپه ئەلیكترونییهكاندا بریتی بن له: ئاسانى دابهزاندىان له ئینتهرنیت، چینههیشتنى هیچ زیانك بۆ سهرينگه و دووچارهنبوون به تهلهفبون و لهناوچوون.

تاقیكردهوه بهر له كرىن

جیگرى سهروكى سهنتهري (بوكر) كىلى غالاغر، گهشهى بازارى كتيپى ئەلیكترونى، بهوه لیكدهداتهوه كه بریتی بىت له دابینكردى بهرههمى نیمچه خوړايى و بى بهرامبهري، كه ئەمهش خانهكانى بلاوكردهوه و كتيپفروشهكانى هانداه بهرهو بلاوكردهوهى زیتري بهرههم و ناوهروكى بى بهرامبهري لهسهر توڤى ئینتهرنیتدا، ههروهها دهلیت: بهكاربهران دهیانهویت ئەو شمكانه بكرن كه دهتوانن بهر له كرىنیاندا تاقییان بكهنهوه.

لهمانگى كانونى دووهمى 2011دا زیاتر له 3.3% ی

داونلۆدەدەکن. سەرۆکی جیبه‌چیکاری خانە (نایل نیوتون) پییوایە کە ساڵی 2011 ساڵی کتیی ئەلیکترۆنی دەبێت.

هەرەشە بۆ سەر کتییە چاپکراوەکان سەرەرای ئەوەی کە فرۆشتنەکانی کتییە ئەلیکترۆنییەکان بەهێواشی دەستی پێکرد، بەلام بۆتە هەرەشە بۆ سەر فرۆشتنەکانی کتییە چاپکراوەکان، بە تایبەت دواي زیتربوونی جەماوەریەتی ئامیری خۆیندەنەوێ ئەلیکترۆنی (کیندلەر) کە کۆمپانیای بەناوبانگی (ئەمازۆن) لە -فرۆشتنی کتیی ئەلیکترۆنی- بەرهەمی هێنا و هەروەها دەرکردنی ئامیری (ئایپاد) لەلایەن کۆمپانیای (ئەپڵ) هەو. بە دانپانانی خۆی بە گەشەکردنی فرۆشتنەکان و کاریگەری بۆلاوکردنەوێ دیجیتەلی، رۆژنامە (نیویۆرک تایمز) دەستی کردووە بە ئامادەکردن و بۆلاوکردنەوێ لیستی فرۆشتنی باشتترین کتییە ئەلیکترۆنییەکان، ئەمەش بەگوێرە ئەوەی کە رۆژنامەکە باسی لێوەکردووە.

ئەم لیستەش باشتترین فرۆشتنەکانی کتیی رۆمان و خەیاڵی و کتییەکانی تری جگە لە خەیاڵی و زانستی دەگریتەو، کە تییدا پشتی بەستوو بە زانیارییە هەفتانەییەکانی بۆلاوکارەکان خۆیانەو و تۆرەکانی فرۆشتنی کتیب و فرۆشیارە سەرەخۆکان و دابەشکارانی کتیب لە رێگەي تۆری ئینتەرنێتەو، ئەمە سەرەرای سەرچاوەگەلی تر.

دەکات فرۆشتنەکانی کتیی ئەلیکترۆنی رێژە 10% داھاتی گەورە خانەکانی بۆلاوکردنەوێ بەریتانیا لەم ساڵدا پیکههینیت و لە ساڵی داھاتوودا ئەم رێژە دوو ئەوەندە بێتەو. دامەزراوەی بازارسازی کتیب دەلیت: ژمارەي کتیی کاغەزی فرۆشراو لە بەریتانیا لە 344 ملیۆن کتیب بە بەھای 3.76 ملیار دۆلار لە ساڵی 2008 دا، دابەزیووە بۆ 339 ملیۆن کتیب کە بەھاکەي 3.5 ملیار دۆلارە لە 2010 دا.

بەرزبوونەوێ فرۆشتنەکان لە ولاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا

بەپێی کۆمەلەي بۆلاوکارانی ئەمریکی، بەھای فرۆشتنەکانی کتیی ئەلیکترۆنی لە ولاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا و لە مانگی کانونی دووهمی 2011 دا گەیشتۆتە نزیکەي 70 ملیۆن دۆلار، بە بەرزبوونەوێ رێژەي 115.8% لەگەل هەمان مانگی ساڵی ابروو، هەروەک بە گوێرەي لیکۆلینەوێەکی سایتی for-rester.com فرۆشتنەکانی کتییە ئەلیکترۆنییەکان لە ولاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا دا گەیشتۆتە 966 ملیۆن دۆلار لە 2010 دا. واش پێشبینی دەکریت بگاتە 3 ملیار دۆلار لە ماوێ پینچ ساڵی داھاتوودا. بەپێی خانەي بۆلاوکردنەوێ (بلومزبیری) کە یەکیکە لە خانە مەزنەکانی ولاتی ئەمریکا، فرۆشتنەکانی کتیی ئەلیکترۆنی 18 کەرەت بەرزبۆتەو لە ساڵی 2010 دا و رێژەي 10% ی فرۆشتنەکانی پیکههناو لەگەل زیادبوونی ئەو سەردانکەرانی کە کتییە ئەلیکترۆنییەکان

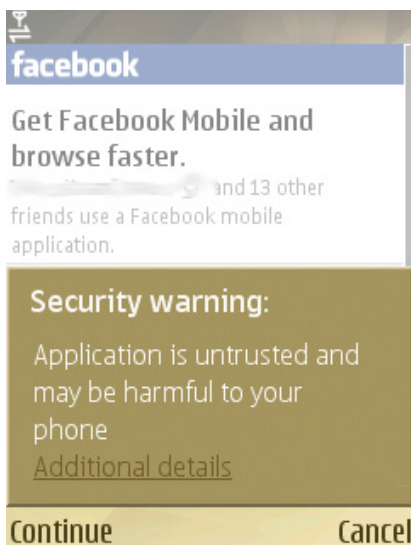
دابەزانەنی بەرنامەى فەیسبوك راستەوخۆ لە مۆبایلەكەتەوه

brwa92@live.com

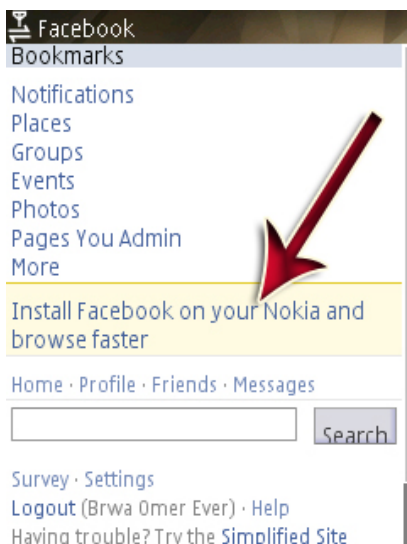
بروا عمر

پاشان yes دادەگرین

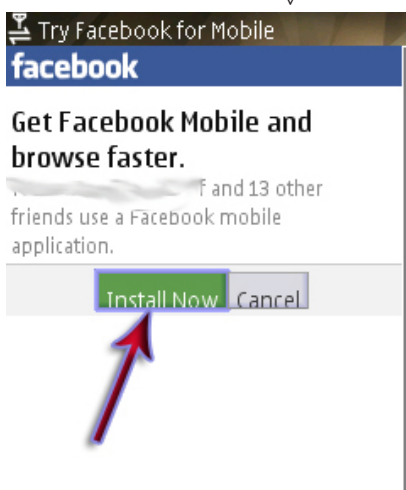

پاشان continue دەکەین
دواتر بەردەوام دەبین کە وەک
بەرنامەىەکی ئاسایی دادەبەزیت لە
هەنگاوێک بەردەوام دەبین.
کە کۆتایی هات، ئەوکات لە رینگەى ئەو
بەرنامەىەى کە هەتە راستەوخۆ دەتوانیت
فەیسبوكەكەت بکەیتەوهو چات بکەیت
کارەکانى خۆتێ تێدا ئەنجام بدەیت.

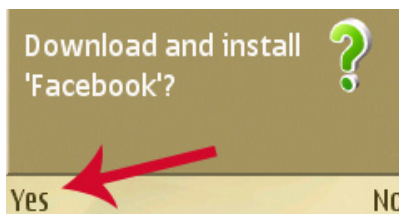

browser faster دەکەین

پاشان پەرەىەکی تر دەبیتەوه کلیک لە

install now دەکەین

وێک ئاشکرایە کەم کەس هەیه
بەشداری نەبیت لەفەیسبوك، هەروەها
ئەگەر بتهویت بە شیوهىەکی ئاسان و
لەرینگەى مۆبایلەكەتەوه دەتوانیت چات
لە نێو مۆبایلەكەتەوه بکەیت. جا بۆ
دابەزانەنی ئەو بەرنامەىە راستەوخۆ
بە مۆبایل لەئێنتەرنێتەوه ویهکسەر
کردنەوهى فەیسبوك بەبۆ چوونە ناو
پڕۆگرامى تایبەت بە مۆبایل (ویب).
من ئەم کردارە لەسەر مۆبایلێکی
نەوهى سێ یەم ئەنجام دەدەین و بە
شیوهىەکی ئاسان و هەنگاو بە هەنگاو
روون دەکەینەوه:

سەرەتا وەکو چۆن دەچینە ئێنتەرنێتەوه
ئەوها بچۆرە ناو ئەکاوتەكەت وئەوئیمەیل
و ژمارە نەئینە بنوسە کە بەشداریت
پێکردووە لەفەیسبوك:

پاشان log in دەکەین دواتر کە
چوینە ناو ئەکاوتەكەمان دەچینە بەشى
خوارەوهى پەرەىە کلیک لە
facebook on your Nokia and

www.c4kurd.com

مالیزیا فۆر کورد

یه که مین پیگهی کوردی تایبەت بە خوێندن له دەرەوهی ولات

**کەمترین تیچۆن، ئاسانترین و خێراترین رێگا بۆ خوێندن
له زانکۆ بەناوبانگهانی مالیزیا**

www.malaysia4kurd.com

پەیوەندی :

مۆبایلی مالیزیا : 0060163347158. **مۆبایلی کوردستان :** 07480159988

ئیمیل : malaysiakurd@yahoo.com

بنچینه‌کانی ئەی ئیس پی دۆت نیت ASP.Net

هێمن مه‌لا کهریم به‌رزنجی پسیپۆری ICT و SE

رێپیشاندەرەکان

رێپیشاندەر و رابەرەکان Directives یەکیکە لە بەشە سەرەکی و گرنەکانی لاپەرەیی ئەی ئیس پی دۆت نیت ASP.NET Page و، کۆنترۆلی رێپیشاندەرەکان چۆنیەتی وەرگیرانی Compiled پیشاندەدات. هەر وەها رینگە بە هێنانە ناووە Import ی ئەو پۆلانی Class دەدات کە پێویستمانە، بۆئەوەی لە کۆدی لاپەرەیی ئەی ئیس پی دۆت نیت ASP.NET Page code دا، بەکاربهێنریت.

هەر رێپیشاندەرێک بە %< دەست پێدەکات و، بە دوای دا ناوی رێپیشاندەرەکان و هەندێک لە سێفەتە تایبەتەکان Attributes و نرخەکانیان لە خۆدەگریت و، هەر رێپیشاندەرێک بە %> کۆتای دیت. نمونەی رێپیشاندەری سی شارپ:

```
Page Language="C#" AutoEventWireup="true" CodeFile="Default.aspx.cs" Inherits="_Default" %>
نمونه‌ی رێپیشاندەری فیژوول بە:
Page Language="VB" AutoEventWireup="false" CodeFile="Default.aspx.vb" Inherits="_Default" %>
```

دارشتگە و قالبەکانی بلۆکردنەوه و ناساندنی کۆد

ئەو دارشتگە بلۆکراوانەیی کۆدن کە بەکاردههێنرین بۆئەوەی هەموو جێبەجێکردنە ژیریترییەکان (لۆجیک Logic) لە خۆبگریت، ئەم جێبەجێکردنە لۆژیکیانە پێناسەیی هەمیشە گۆراوەکان Variables و نەخشەکان (رینگە - مێسۆد) Function و Subroutine و .... پێناسە دەکات. ئەم دارشتگانە دانراون لە نێوان سکریپت تاگ <script> لەگەڵ سێفەتی تایبەتی runat="server" واتە <script> runat="server" و تاگی داخستنەوهی سکریپت </script>.

نمونه‌ی سی شارپ:

```
<script runat="server">
protected void Page_Load(object sender, EventArgs e)
{
    //set the label text to the current time
    myTimeLabel.Text = DateTime.Now.ToString();
}
</script>
```

نمونه‌ی فیژوول بەیسک:

شیوای پیکهاتنی لاپەرەیی ئەی ئیس پی دۆت نیت

لاپەرەیی ئەی ئیس پی دۆت نیت بە شیوایەکی سادە پیکدیت لە فایلێکی نووسین Text File، کە بە ناویکەوه و پاشگری .aspx پاشەکهوت دەکریت و، هەلدەگریت و، دەپارێزریت. بۆ نمونە ناوی دەنێن hewal.aspx و ئەم لاپەرەییە تایبەت دەکەین بە هەوال.

ئەم لاپەرەیی ئەی ئیس پیی ASP.NET پیکدیت لەم بەشە:

1. رێپیشاندەرەکان (رابەرەکان) Directives .
2. دارشتگە و قالبەکانی بلۆکردنەوه و ناساندنی کۆد Code Declaration Blocks .
3. دارشتگە و قالبەکانی پێشکەشکردنی کۆد Code Render Blocks .
4. کۆنترۆڵەکانی خزمەتکاری ئەی ئیس پی دۆت نیت ASP.NET Server Control .
5. سەرئۆر و تێبینییەکانی خزمەتکاری ئەی ئیس پی دۆت نیت ASP.NET Server Comments .
6. تاگەکانی ئیچ تی ئیم ئیل و پیتەکانی نووسین Lit- ernal Text and HTML Tag .

نمونه:

```
<% Page Language="C#" AutoEventWireup="true" CodeFile="Default.aspx.cs" Inherits="_Default" %>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
<head runat="server">
<title></title>
</head>
<body>
<form id="form1" runat="server">
<div>
<asp:Label ID="Label1" runat="server" Text="Welcome"></asp:Label>
</div>
</form>
</body>
</html>
```

ئەم نمونەییە پێشوو تەنها یەک ناوێشان Label تیا داهاوە و، تیا دا نووسراوە Welcome
نمونه‌ی لاپەرەیی ئەی ئیس پی لەگەڵ فیژوول بەیسک:

```
<% Page Language="VB" AutoEventWireup="false" CodeFile="Default.aspx.vb" Inherits="_Default" %>
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transi
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
<head runat="server">
<title></title>
</head>
<body>
<form id="form1" runat="server">
<div>
<div>
</div>
</form>
</body>
</html>
```


نمونہ ی قیڑوہل بهیسك :

د ارښتگه و قالبه کانی پیښکه شکر دنی کوډ

```
<% string Title = "This is generated by a code render block."; %>
```

نمونہ ی قیڑوہل بهیسك :

شیوهی Inline Expression Render Block
 دتوانیت بهروردی ولامه‌کان بکات و، ئەم شیوهیه له
 ئەی ئیس پی کۆن ASP Classic دا دنووسریت و، به
 <%= دهستپیدهکات و به %> کۆتای دیت، بۆ مه‌به‌ستی
 پیشاندانی نرخه‌کانی هه‌میشه‌گۆراوه‌کان و ئەنجامه‌کانی
 ریڤگانی‌ش Result of method به‌کار دیت له لایه‌په‌کان
 دا. نمونه‌ی سی شارپ :

<%= Title %>

نمونەى قىزوھل بەيسك :

<%= Title %>

کونترۆلہ کانی خزمہ تکاری ئہی ئیس پی دۆت نیت

هه رلا په پرمه کې ئه ی ئیس پی دوټ نیټ، به یئی پیو یست، کونټرول کانی خرمه تکار Server Controls تیدایه، که دانه داینه میکیه کان Dynamic Element پيشانده دات، که به کاره ینر سودیان لیوهرده گریټ و به کاریان ده هی نیټ. سټی جوړی بنچینه ی (کونټرول ځرمه تکار – Server Control) هه به، به م شپوه به:

1. كۆنترۆل ھەيئىتى بىر دۆت نېت ASP.NET . Controls
2. كۆنترۆل ھەيئىتى بىر نېت HTML Controls .
3. كۆنترۆل ھەيئىتى بىر ۋېب Web User . Controls

```
<script runat="server">
    Protected Sub Page_Load(ByVal sender As Object,
        ByVal e As System.EventArgs)
        'set the label text to the current time
        myTimeLabel.Text = DateTime.Now.ToString()
    End Sub
</script>
```

سهرنج و تيبني له سى شارپ و قيژوهل بهيسكدا

سەرئەنج و تەبىئىي بۇ مەبەستى پۈۈنكردنەۋدى شەتتەك دەنۈوسرەتتە و، ھەچ كارىگەرەيەكى نەبەتتە بۇ سەر كۆدەكە و، تەنھە بۇ پۈۈنكردنەۋدىە و، ھەچى تر. ئەم سەرئەنج و تەبىئىيەنە بە گۈرەي زەمانەكانى بەرنامەسازى شەۋە ى نوۈسەن و پستەسازىيەكانىان Syntaxes جىاۋازە.

لە فەتۋەل بەيسكدا، تەك فارىزەي سەرەۋە Single Quote بەكاردەھىتەتتە بۇ نوۈسەنى سەرئەنج و تەبىئىي، كە بە دوۋەي نوۈسەنى تەك كۆمەي سەرەۋە Single Quote (') دا، سەرئەنج و تەبىئىيەكە دەنۈوسرەتتە.

'The label text

به لّام له سی شارپ C# دا، نووسینی سه رنج و ټیپینی
به هؤی // دهیت:

```
//the label text
```

له سى شارپ #C دا، ريگه‌ي تريش هه‌يه بۆ نووسيني ئه‌و
سه‌رنج و تيبينانه‌ي كه له ديريك زياترن، به‌م شيويه:

```
/*Comment For Multiple Line*/
```

سیفہ تہ تاییہ تیہ کانی تاگی سگریت

تاگی سکرپت `<script>` دوو سیفہتی تایبہتی و
 نرخه‌کانیان قبول‌ده‌کان، که ئه‌وانیش زمان language
 و SRC یه و، به‌هۆی سیفہتی تایبته زمانه‌وه دیاریمان
 کردووه که چ زمانیک به‌کارده‌هین و، دهشتوانین چه‌ند
 زمانیک به‌کاربه‌نین که به‌هۆی ئه‌م سیفہتی تایبته زمانه‌وه
 language attribute دیاری ده‌که‌ن.

نمونہ سی شارپ:

```
<script runat="server" language="C#">
```

نمونەى قىژوھل بەيسك:

```
<script runat="server" language="VB">
```

پښوېسته هر لاپهړه يه، به يه که زمان (فېژول)، يان سې شارپ) بنووسرېت و، گونجاو نيه دووزمانې سې شارپ و فېژول ټيکه ل بکين بؤ هه مان لاپهړه Same Page.

سيفه تي تايبه تي دووهم، بريتيه له SRC که ناماديه بؤ ديارې کردني کؤدې دهرکې External Code که له ناو لاپهړه ي ئه ي ئيس پي دا به کار ديت.

نمونه ي سې شارپ :

مائاوايی نیه، به لکو دابرا نیکی کورته

■ عزیزانی راییت کلێک، ئەم راییت کلێکەمان چەند زانیاریە کەمان پێ ئەدات کە ئەزانم لای هەمووان ناخۆشەو رەنگە دلی زۆریکمان تەنگ بکات، هەر وەکو چۆن ئیستا دلی من هەر زۆر زۆر تەنگە.. من پێتان نالێم مائاوايی دەکەین لێتان، چونکە سی فۆر کورد تەنها بۆ ماوێهەکی کەم لێتان دوور ئەکەوێتەو.

من بیرم دێت چوار سالی لەمەو پێش سەرنوسەرو جێگرەکە و بەرپۆهەری نوسین لە باخی رونایکی لە ئیسکان دانیشتن و قەراریان دا کە سی فۆر کورد لە ساینەو بەکەنە روژنامەیهکی ئای تی. ئەوکارە لەسەر چیمەنەکانی ئەو باخەو دەستی پێکردو لەماوەی چوار سالی بەردەوامدا رونایکی ئەبەخشیتە جیهانی ئای تی. زۆرم حەز کرد ژمارە بابهتەکان و نوسەرەکان و هەواڵەکانی ئەو ٤٤ ژمارەتان بە ژمارە پێتان بلییم بەلام بەخۆم وت خۆ مائاويی یە کجاری نیه ئیتر بۆچیەتی. بەلام لای هەمووان دیارو ئاشکرایە لەماوەی ٤ سالدا ٥٤ ژمارە سی فۆر کورد زۆرتەین خەزەتی لە بواری کۆمپیوتەر و ئینتەرنێت و مۆبایل کردو.

ئاخر سی فۆر کورد بوو کە نوسەرەکانی بۆ هیچ بەرامبەرێک کە زۆرجار دەستخۆشیانی لێ دەکرا هەر بەردەوام بون، چونکە هەموویان خۆیان بە خاوەنی سی فۆر کورد دەزانی، ئیتر کۆ دەستخۆشی لە کۆ بکات؟!

من ئاگادار بۆم یان ئاگادار نەبم لە ئەم وەستانە مودەقەتە سی فۆر کورد، بەلام ئەوەندە ئەزانم پشت بە خوا هەر دێتەو لاتان و بە ئیوێ دڵخۆش دەبیتهو. چونکە ئەمە پێویستیەکی حاشا هەلەنگری ئەم کاتە روژنامەگەری کوردیە.

رەنگە بۆ مەزوعی وا ناخۆش زۆر قسەم پێ نەبییت و هەمووی کرچ و کال دەرچییت، بەلام نەشتوانی لەم عەدەدە هیچ نەنوسم. ئەمەوێت پێتان بلییم دڵخۆش بوم کە ئەوێ بینومەو ناسیومەو وتویانە یەکەمجار ئیمە ئاخر لاپەرە سی فۆر کورد دەکەینەو تا هەم کەمێک پێ بکەین و هەم بزانی وەرزی دنیا چ بایە. ئەمە شانازیەکی زۆرە بۆ ئەم گۆشەیه، کە توانیویەتی بێتە جێگە رەزنامەندی ئیوێ. عزیزەکان خەمتان نەبییت ئەگەر جێگەم بکەنەو ئەو لەناو ساینی سی فۆر کوردیش بەشێک بۆ خۆم پەیا ئەکەم و هەر بەردەوام ئەبم لەگەڵتان، چونکە هەر حەز ئەکەم لەگەڵتان بۆم و زوو زوو بتان بینمەو. ئەگەر بەشێکیشتان نەدامی هەول بەدەن واستەیهکم بۆ بکەن (:

لە دوا قسەم حەز ئەکەم ئەوێتانی لێ نەشارمەو کە ئەو کارە ئێم گۆفاره کردیەتی لە ماوەی ئەم چوار سالێ کارێکی زۆر دەگمەنەو نەکراو، بەلام لەبەر ئەوێ ستافەکە حەزانی لە هاشەو هوشە نەکردو هەر بە بۆ دەنگی کارمەکانیان کردو، ئەمەش بۆ ئەوێ بوو کە کاریان کردو بۆ ئەوێ خەزەت بکەن، نەک بناسرێن، هەر بۆیە کاریان جوان و پڕوفیشنال بوو هەمیشە لێپراو بون بۆ ئەوێ لە مانگی داهاوو سی فۆر کوردێک پێشکەش بە ئیوێ بکەن کە شایەنی ئیوێ بییت.

زۆر ناخۆشە مانگی داهاوو سی فۆر کورد نابینم لە بازاردا بییت، بەلام دڵخۆشەم کە هیوایەکم هەیه ژمارە ٥٥ ببینم لە ماوێهەکی تردا و بە شیوازیکی نوێ و داھێنانێکی نوێ بیتهو لاتان، ئەگەر منیش دەرفەتی ببینی ژمارە ٥٥ م نەبوو ئەوێ توخوا ئیوێ هەولی بۆ بەدەن و با ئەم گۆشەیه هەر بەردەوام بییت (:

باوکی هیقار

